

B.1 ANÀLISI DE L'OFERTA

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAINATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

B.1 ANÀLISI DE L'OFERTA	1
1 RECURSOS PER A L'ÚS PÚBLIC	5
1.1 INTRODUCCIÓ: DEFINICIÓ DELS RECURSOS PER A L'ÚS PÚBLIC	5
1.2 INVENTARI I CARACTERITZACIÓ DELS RECURSOS	5
1.2.1 EL PAISATGE, EL PATRIMONI NATURAL I CULTURAL	5
1.2.2 ESCENARIS I ZONIFICACIÓ DELS RECURSOS	15
2 VIABILITAT I ACCESSOS	19
2.1 XARXA VIÀRIA	19
2.1.1 XARXA VIÀRIA PRINCIPAL	19
2.1.2 XARXA VIÀRIA DEFINIDA PEL PLA ESPECIAL	23
2.2 ACCESSOS	24
2.2.1 PRINCIPALS ACCESSOS	24
2.2.2 MITJANS DE TRANSPORT	27
3 GESTIÓ ACTUAL DE L'ÚS PÚBLIC AL PARC	29
3.1 INVENTARI I CARACTERITZACIÓ DELS EQUIPAMENTS I SERVEIS PÚBLICS	29
3.1.1 EL PROGRAMA D'ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL	29
3.1.2 PLA D'INFORMACIÓ	31
3.1.3 EQUIPAMENTS D'ADMINISTRACIÓ	32
3.1.4 EQUIPAMENTS D'ACOLLIDA I LLEURE	33
3.1.5 EQUIPAMENTS D'INFORMACIÓ	40
3.1.6 EQUIPAMENTS CULTURALS, D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ	43
3.1.7 ITINERARIS SENYALITZATS	47
3.1.8 RUTES GUIADES	50
3.1.9 PUBLICACIONS	52
3.1.10 ALTRES PROGRAMES, SERVEIS I EQUIPAMENTS	54
3.2 NETEJA I MANTENIMENT DELS EQUIPAMENTS	54
3.3 GESTIÓ AMBIENTAL DELS EQUIPAMENTS I SERVEIS	54
3.4 AGENTS IMPLICATS I MARCS DE COL·LABORACIÓ	55
3.4.1 INVENTARI I RELACIONS ENTRE ACTORS	55
3.5 SEGURETAT AL PARC	59
3.5.1 PREVENCIÓ DE CONTINGÈNCIES	59
3.5.2 PROTOCOLS PER EMERGÈNCIES	61
3.6 FORMACIÓ, EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT	61

3.6.1	FORMACIÓ.....	61
3.6.2	VOLUNTARIAT.....	61
3.7	RECURSOS HUMANS.....	62
3.7.1	OFICINA TÈCNICA DEL PARC.....	62
3.7.2	EQUIPAMENTS.....	63
3.8	FINANÇAMENT.....	65
4	ELS EQUIPAMENTS I ELS SERVEIS PRIVATS.....	67
4.1	EQUIPAMENTS DE RESTAURACIÓ.....	67
4.1.1	EL PARC A TAULA.....	67
4.2	EQUIPAMENTS D'ALLOTJAMENT.....	71
4.3	EQUIPAMENTS CULTURALS.....	71
4.4	ÀREES DESPLAI.....	72
5	SISTEMA DE QUALITAT . INSTRUMENTS I PROCEDIMENTS DE CONTROL DE QUALITAT.....	73
5.1	MESURES DE QUALITAT APLICADES EN EL PARC.....	73
6	CONCLUSIONS: POTENCIALITAT I LIMITACIONS DE L'OFERTA.....	75
6.1	POTENCIALITATS I LIMITACIONS DE L'OFERTA D'ÚS PÚBLIC.....	75

1 RECURSOS PER A L'ÚS PÚBLIC

1.1 INTRODUCCIÓ: DEFINICIÓ DELS RECURSOS PER A L'ÚS PÚBLIC

Europarc, és una organització on participen i estan presents totes les administracions responsables de la planificació i gestió dels espais naturals protegits, des del Ministeri de Medi Ambient a les administracions autonòmiques i locals. Per tal de fer una clarificació dels conceptes d'ús públic des d'Europarc, es va elaborar el manual "*Conceptos de uso público en los espacios naturales protegidos*". Aquest manual és la base per definir els conceptes relacionats amb l'ús públic en el present document.

Recurs per l'ús públic

Tot element o procés del medi (natural, socioeconòmic o cultural) que és susceptible a atraure i fer gaudir als visitants dins de les activitats considerades com ús públic. Manual Europarc, 2005.

1.2 INVENTARI I CARACTERITZACIÓ DELS RECURSOS

Un cop s'ha definit el concepte de recurs per l'ús públic es realitza un inventari dels recursos existents en el Parc. S'ha optat per classificar els recursos del paisatge, del patrimoni cultural i els elements del patrimoni natural.

1.2.1 EL PAISATGE, EL PATRIMONI NATURAL I CULTURAL

El paisatge dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix està constituït per un seguit d'elements patrimonials, tant naturals com culturals.

El patrimoni natural de l'espai protegit esdevé el principal recurs d'ús públic pels seus visitants. En aquest s'inclouen les formacions geològiques i hidrològiques del territori i les comunitats vegetals i faunístiques que l'integren. En aquest cas, el patrimoni cultural de la zona es concreta en arbres i arbrades monumentals properes als límits del Parc del Garraf, totes elles situades fora de Parc, zones d'interès geològic i altres punts emblemàtics dels parcs com zones de mirador, fonts i forns de calç, aquests darrers molt presents en el Parc del Foix.

Els arbres i arbrades monumentals es troben regulats pel següent decret:

DECRET 214/1987, de 9 de juny, sobre declaració d'arbres monumentals

Es consideren arbres monumentals els exemplars que, per les mesures excepcionals dins de la seva espècie o per la seva edat, història o particularitat científica, siguin mereixedors de mesures de protecció.

I els principals que es troben en la zona són:

Taula 1.2.1 Arbres i arbres monumentals properes als Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix

Nom	Nom científic	Municipi
Azina de Puig Moltó	<i>Quercus ilex subsp. ilex</i>	Begues
Pi de la Palanca	<i>Pinus halepensis</i>	Sant Pere de Ribes
Matadella Mata	<i>Pistacia lentiscus</i>	Sant Pere de Ribes
Pi de la Masia d'en Cabanyes	<i>Pinus pinea</i>	Vilanova i la Geltrú

Font: Decret 214/1987, de 9 de juny, sobre declaració d'arbres monumentals.

Respecte al patrimoni geomorfològic, destaquen algunes delimitacions d'interès geològic que es troben recollides a l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya. Totes les geozones estan ubicades dins dels límits dels Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix excepte les geozones de les falles de l'Arboçar i els Turons del Penedès que se situen properes als parcs. Totes elles són de l' domini dels catalànids i les seves principals característiques són:

Nom Geozona	Codi	Àmbit d'interès	Edat dels materials
Erampunyà - la Desfeta	347	Estratigrafia	Paleozoic, Mesozoic
Sant Miquel d'Ollèrdola	346	Paleontològic	Mesozoic, Neogen i Quaternari
Massís de Garraf	348	Estratigrafia, Paleontologia, Geomorfologia	Mesozoic
Miocè de Castellet i La Gornal	349	Estratigrafia	Mesozoic, Neogen i Quaternari
Falles normals de l'Arboçar del Penedès	345	Estructural	Mesozoic, Neogen i Quaternari
Turons de Pacs del Penedès	342	Estructural, Paleontològic	Mesozoic, Neogen i Quaternari

Font: Bases cartogràfiques del patrimoni geològic del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

El paisatge càrstic singular i característic que presenta el massís del Garraf fa que el Parc presenti aquest paisatge amb una gran diversitat d'avenços i coves; els més importants són:

- Avenc de la Ferla
- Avenc del G.J.E.S
- Avenc de Sant Roc
- Avenc de Carles Selicke
- Avenc del Bruc
- Avenc Clos
- Avenc de La Falconera
- Cova de La Falconera
- Avenc de l'Esquerrà

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Per altra banda, com a punts emblemàtics del paisatge destaquen aquells punts que permeten unes vistes panoràmiques de la zona i dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. Aquests punts estan situats en els diferents parcs i són els següents:

Taula 1.2.2 Punts amb vistes panoràmiques Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix

Nom	Parcs
Pla de Querol	Garraf
Les Agulles	Garraf
Castell Eramprunyà	Garraf
el Castellot	Garraf
Puig d'en Boronet	Garraf
Puig d'en Carbonell	Garraf
Riera dels Pelagons	Garraf
Puig de Solius	Garraf
Els Colls	Garraf
El Montgròs	Garraf
Carrtera de les costes	Garraf
Turó Tres Partions	Olèrdola
Puig de l'Àliga	Olèrdola
La Talaia	Garraf
Ermita de la Trinitat	Garraf
Pantà de Foix ¹	Foix

Font: Hàndols desplegab les dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix

Destaquen també, elements de patrimoni cultural i natural com fonts i forns de calç, que constitueixen el patrimoni més important dels municipis de Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos, principalment al Parc del Foix, i que són:

- La Font de Penya fel
- La Font de Mas Carlús (Dalt)
- La Font de Mas Carlús (Baix)
- La Font Pouet del Cagalló
- La Font del Llop
- La Font Encantada
- La Font Mata-rectors
- La Font de Sant Llorenç
- La Font d'Horta
- La Font de la Mata
- La Font del Castell d'Espitlles

¹ Aquesta vista panoràmica no està inclosa en el pla nord desplegab le d el Parc de l Foix.

- La Font del Castell
- Els Forns de calç de la Bovera
- El Forn de calç de Mas Carlús
- El Forn de calç de la Font de Sant Llorenç

Ahora, els Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix allotgen un ric i divers patrimoni històric i arquitectònic en forma de castells, masies senyoriales, edificis religiosos i jaciments arqueològics. Els castells, tots considerats Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN) es troben regulats pel Decret de protecció dels castells de 22 d'abril de 1949 (BOE 5-5-1949) i són els elements més destacables de l'entorn dels Parcs. Destaquen:

Taula 1.2.3 Castells dels Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix

Nom	Parc
El Castell d'Eramprunyà	Garraf
L'Antic Castell d'Olivella	Garraf
El Castell d'Ollèrdola	Ollèrdola
El Castell de Castellot	Foix
El Castell de Penyafort	Foix

A banda d'aquests elements patrimonials importants també destaquen altres elements arquitectònics i de patrimoni arqueològic, alguns d'ells catalogats com a BCIN segons el Decret, que conformen el patrimoni cultural dels Parcs. Per a la realització dels inventaris de patrimoni arqueològic i arquitectònic dels diferents parcs, s'ha utilitzat com a font principal d'informació els Plans especials del Parc del Garraf, Ollèrdola i Foix. A continuació s'enumeren els principals elements arquitectònics i arqueològics:

PARC DEL GARRAF

Taula 1.2.4 Elements del patrimoni arquitectònic i arqueològic

Nom	Tipologia	Protecció existent
AVINYONET DEL PENEDES		
Santa Susanna	Masies i altres construccions residencials	Legal/Declarat BIC/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció castells, R4-51-5189
Santa Susanna	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació amb estructures conservades	-
Mas Vendrell	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-
BEGUES		
Cal Jaques	Masies i altres construccions residencials	-
El Carxol	Masies i altres construccions residencials	-
Vallgrassa	Masies i altres construccions residencials	-
Puig de la Mola	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Nom	Tipologia	Protecció existent
Cova Cassimaya	Jaciments arqueològics: cova natural d'enterrament inhumació	-
CASTELLDEFELS		
Cal Ganxo	Masies i altres construccions residencials	-
Pleta dels Vaquers	Construccions agrícoles	-
GAVÀ		
Mare de Déu Bruguers	Edificis religiosos	-
Mas Passoles	Masies i altres construccions residencials	-
Castell d'Eramprunyà	Construccions militars i fortificades	Legal/Declarat/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, R-151-5484
Castell d'Eramprunyà	Jaciments arqueològics: varis desconeguts	-
Turó de la Sentiu	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-
Mines de Gavà ²	Jaciments arqueològics	-
OLESA DE BONESVALLS		
Corral de l'Esquerrà	Construccions agrícoles	-
OLIVELLA		
Antiga església d'Olivella	Edificis religiosos	-
Les Piques	Masies i altres construccions residencials	-
Can Grau	Masies i altres construccions residencials	-
Corral Nou	Masies i altres construccions residencials	-
Maset de Dalt	Masies i altres construccions residencials	-
Mas Vendrell	Masies i altres construccions residencials	-
Mas Llorenç	Masies i altres construccions residencials	-
Can Morgell	Masies i altres construccions residencials	-
La Fassina	Masies i altres construccions residencials	-
Can Marçet	Masies i altres construccions residencials	-
Can Ramonet	Masies i altres construccions residencials	-
Casa Nova	Masies i altres construccions residencials	-
Antic castell d'Olivella	Construccions militars i fortificades	Legal/Declarat/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, sense número de registre
Jafre de Garraf	Nuclis edificats	-
Barret del Rector	Altres	-
La Plana Novella	Altres	-

² Aquests jaciments no estan considerats en el Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf.

Nom	Tipologia	Protecció existent
El Molí not – Puig Molí	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-
Cova del Tramper	Jaciments arqueològics: cova natural d'enterrament inhumació col·lectiu	-
Puig de la Mola	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-
Les Piques	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació	-
Cova Xaro	Jaciments arqueològics: cova natural d'enterrament inhumació col·lectiu	-
SANT PERE DERIBES		
Sumidors	Masies i altres construccions residencials	-
El Racó	Masies i altres construccions residencials	-
Can Espacs (Corral de Cabdet)	Masies i altres construccions residencials	-
Can Bartomeu	Masies i altres construccions residencials	-
Can Almirall	Masies i altres construccions residencials	-
Caseta de Can Tabaco	Masies i altres construccions residencials	-
Can Pere	Masies i altres construccions residencials	-
La Creuet a	Jaciments arqueològics	Legal/Plans Ordenació/Pla General de Sant Pere de Ribes
El Castellot	Jaciments arqueològics: Runes d'un castell	Legal/Declarat D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, sense número de registre
Coves de Roca Rubí	Jaciments arqueològics: cova natural d'enterrament inhumació col·lectiu	Legal/Plans Ordenació/Pla General de Sant Pere de Ribes
Les Tirenques	Jaciments arqueològics: lloc d'enterrament inhumació aïllat	-
Forats de Sant Borí (d'en Bori)	Jaciments arqueològics: cova natural d'enterrament inhumació col·lectiu	-
La Cova Negra	Jaciments arqueològics: cova natural d'enterrament inhumació col·lectiu	Legal/Plans Ordenació/Pla General de Sant Pere de Ribes
El Vilàr	Jaciments arqueològics: lloc d'enterrament inhumació col·lectiu necròpolis	Legal/Plans Ordenació/Pla General de Sant Pere de Ribes
Balma del Coster Mitger	Jaciments arqueològics: petit taller de sílex	-
Allò en Rosell	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	Legal/Plans Ordenació/Pla General de Sant Pere de Ribes
Avenc del mas de Mossèn Alba	Jaciments arqueològics: cova natural d'enterrament incineració col·lectiu	Legal/Plans Ordenació/Pla General de Sant Pere de

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAINATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Nom	Tipologia	Protecció existent
Avenc del maset d'en Quadres		Ribes
SITGES		
La Trinitat	Edificis religiosos	-
Mas Quadrell	Masies i altres construccions residencials	-
Can Maiol	Masies i altres construccions residencials	-
Les Basses	Masies i altres construccions residencials	-
Casa Vella	Masies i altres construccions residencials	-
Can Planes	Masies i altres construccions residencials	Legal/Declarat/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, sense número
Can Lluçà	Masies i altres construccions residencials	-
Campdàsens	Masies i altres construccions residencials	Legal/Declarat/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, R-I51-5718
Ca l'Amell de la Muntanya	Masies i altres construccions residencials: La torre defensiva	Legal/Declarat/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, R-I51-5717
La Pleta	Construccions agrícoles	-
El Castellet de Garraf	Construccions militars i fortificades	Legal/Declarat/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, R-I51-5713
Puig d'en Boronat	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-
Coll Blanc	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-
Cofurna de Can Planes	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació	-
Cova del Duc Cova del Tro	Jaciments arqueològics: abrics i similars d'enterrament i habitació col·lectius	-
Castellot de Campdàsens	Jaciments arqueològics: assentament militar	Torre defensiva. Legal/Declarat/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció de castells, R-I51-5714
Ca l'Amell de la Muntanya	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures i lloc d'enterrament inhumació col·lectiu necròpolis	-
La Falconera	Jaciments arqueològics: lloc d'habitació sense estructures	-
Els Covarrons	Jaciments arqueològics: abrics i similars d'enterrament inhumació col·lectiu	-

Nom	Tipologia	Protecció existent
VILANOVA I LA GELTRÚ		
Mas de l'Artís	Masies i altres construccions residencials	-

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla Especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural de l'Garrigà

PARC D'OLÈRDOLA

Els elements catalogats com a béns culturals d'interès nacional (BCIN) del Parc són:

Taula 1.2.5 BCIN Parc Olèrdola

Nom del jaciment	Cronologia	Protecció existent
El Castell d'Olèrdola	Documentat al 929	Legal/Declarat BIC/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció castells R-I-51-0012
Ruïnes d'Olèrdola	Ibèric, Medieval i Romà	Legal/Declarat BIC/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció castells R-I-55-0024 (M-HA)
Església de Sant Miquel d'Olèrdola	Segles IX-X-XII	Legal/Declarat BIC/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció castells R-I-51-0426
Cova dels Segarulls	Bronze Final	Legal/Declarat BIC/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció castells R-I-55-0328
Cova de Can Castellví	Bronze Final i Medieval	Legal/Declarat BIC/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció castells R-I-55-0325
Cova de Can Ximet	Bronze Final i Medieval	Legal/Declarat BIC/D.22-4-1949, BOE 5-5-1949 Decret protecció castells R-I-55-0327

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla Especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural d'Olèrdola.

I aquells no qualificats com a BCIN però destacables com a jaciments arqueològics són:

Taula 1.2.6 Inventari dels jaciments arqueològics coneguts i no qualificats com a BCIN

Nom del jaciment	Tipologia	Cronologia
Les Planes	Lloc d'habitació sense estructures	Romà
Cova de la Plana Rodona	Cova d'enterrament, inhumació	Bronze mig
Abric del Cementiri	Abric amb pintures rupestres	No definida
Abric de Segarulls	Abric d'habitació	Neolític, Calcolític, Bronze final
Taller de Fontanilles	Centre de reproducció i explotació-taller de sílex	Epipaleolític (9000-5000), Neolític, Bronze
Abrics de la Font de l'Ametlló	Abric d'habitació amb estructures conservades	Medieval
Font de l'Ametlló	Lloc d'habitació amb estructures conservades. Torre	Medieval
Coll de l'Àliga	Lloc d'habitació sense estructures conservades	No identificada

Font: Elaboració pròpia a partir del Pla Especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural d'Olèrdola.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Per últim cal destacar aquelles construccions d'interès com són les masies tradicionals presents en el Parc d'Olèrdola, que són:

- Cal Ximet
- Can Castellví
- Els Segarulls
- La Cogullada

PARC DEL FOIX

Dins l'àmbit del Parc hi ha un conjunt important de patrimoni d'interès cultural que caracteritza el paisatge. Entre el que cal destacar aquells elements considerats com a béns culturals d'interès nacional, destacant:

- El Castell de Castellet
- El Castell-convent de Penyafort
- El Jaciment El Planot / Santa Bàrbara / Timba de Santa Bàrbara
- La Masia de Penyaferri

I com a béns culturals d'interès local destaquen:

Taula 1.2.7

BCIL Parc del Foix

Nom	Tipologia
Antiga església parroquial de Santa Margarida	Edificis religiosos
Església de Sant Esteve	Edificis religiosos
Església de Sant Pere de Castellet	Edificis religiosos
Ermита de la mare de Déu de Lourdes i de Loreto	Edificis religiosos
Església de Sant Pere de la Gornal	Edificis religiosos
Església de Sant Esteve de les Masuques	Edificis religiosos
Església de Sant Marçal	Edificis religiosos
Espitlles	Masies i altres construccions residencials
Ca l'Albornà	Masies i altres construccions residencials
Cal Brujal	Masies i altres construccions residencials
Cal Gené	Masies i altres construccions residencials
Cal Llaveries	Masies i altres construccions residencials
Cal Pere Joan	Masies i altres construccions residencials
Cal Tomàs	Masies i altres construccions residencials
Parc de masies del disseminat de Sant Marçal	Masies i altres construccions residencials
Conjunt de cases del poble vell del nucli de Clariana	Masies i altres construccions residencials
Conjunt de Casa Alta	Masies i altres construccions residencials
Conjunt de Cal Balaguer	Masies i altres construccions residencials
Capella de Sant Llorenç de la Sanabra	Edificis religiosos
Capella de Santa Maria de Sanabra	Edificis religiosos
Caseriu Bladet	Masies i altres construccions residencials

Nom	Tipologia
Cases del nucli històric de Santa Margarida	Nuclis edificats
Conjunt de Torrelletes	Nuclis edificats
Conjunt de Castellet	Nuclis edificats
La Sanabra	Masies i altres construccions residencials
La Torreta	Masies i altres construccions residencials
Les Masses	Masies i altres construccions residencials
Mas Ballestar	Masies i altres construccions residencials
Mas Castellà	Masies i altres construccions residencials
Pont de les Masuques	Altres elements

Font: Pla Especial del Parc del Foix.

I la resta de béns integrats en el patrimoni cultural català són:

Taula 1.2.8 Altres elements patrimonials del Parc del Foix

Nom	Tipologia
Aqüeducte de les aigües de Vilanova i la Geltrú	Altres elements
Aqüeducte de les aigües de Vilanova i la Geltrú	Altres elements
Barraca de la Sanabreta	Masies i altres construccions residencials
Molí de l'Abadal	Construccions agrícoles complementàries
Molí de Can Galtés	Construccions agrícoles complementàries
Molí del Llopart	Construccions agrícoles complementàries
Molí Nou	Construccions agrícoles complementàries
Molí Vell	Construccions agrícoles complementàries
Molí de l'Xoriguera	Construccions agrícoles complementàries
Molí del Foix ³	Construccions agrícoles complementàries

Font: Pla especial del Parc del Foix.

Pel que fa a jaciments arqueològics dins del Parc del Foix trobem:

- Balmes de la Penya de l'Àliga
- Cal Albornar
- Cal Brugal
- Camí de les Masses
- Can Llopart
- Can Romagosa
- Castell de Castellet
- Coster Mata-rucs
- Cova de la Font de Sant Llorenç
- Cova del Pantà del Foix
- Cova d'En Cabra
- Cova Fàbrica "Ciment Freixa"

³ Aquest molí fa rier no està inclòs en el Pla Especial del Parc del Foix.

- Cova Xuriguera
- Cova XXV
- El Bellestar / El Ballestar / El Ballestà
- El Figueral
- El Panot / Santa Bàrbara / Timba de Santa Bàrbara
- Espitlles
- Feixes del Pelegrí
- Fondal de Borrolles
- Fonts de la Font de l'Alzina
- Forn de Can Raventós
- La barcada del Rossend
- La Costa de Levadies
- La Cova d'En Montaner
- La Feixa Rodona
- La Sanabra
- Les Badies
- Les Botes
- Les Feixes del Julit
- Mas Castellar
- Mas Castellar-1
- Mas Castellar-2
- Muntanya de Ciment Freixa / Cova del Ciment Miret
- Pont de les Massuques
- Sant Llorenç de la Sanabra
- Santa Tecla / La Gravosa
- Vinyes de Cal Vicenç

Per últim, cal destacar el paisatge de vinyes que rodeja els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, molt destacable en aquesta zona del Penedès.

1.2.2 ESCENARIS I ZONIFICACIÓ DELS RECURSOS

Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix presenten una zonificació clara en funció dels recursos patrimonials i naturals de què disposen. El Parc del Garraf es caracteritza per dues zones ben diferenciades que són la zona dels avencs i la zona de les masies. Disposa d'una zona connectora que coincideix amb l'ampliació del límit del parc cap al Parc d'Olèrdola.

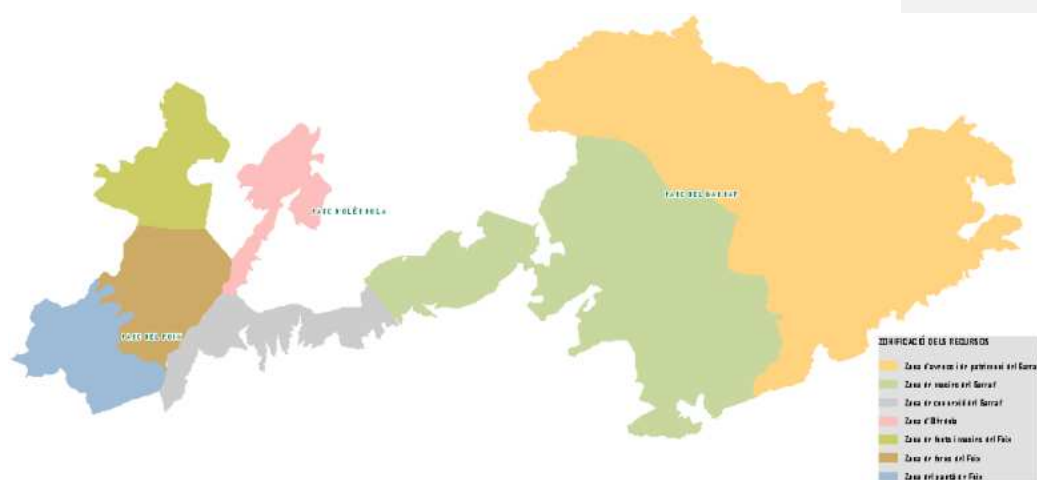
Pel que fa al Parc d'Olèrdola aquest disposa d'una sola zona de recursos que engloba tot el Parc, tenint en compte que la part nord és on es troben tots els recursos per a l'ús públic: tant elements arqueològics com arquitectònics.

Per últim, en el Parc del Foix es distingeixen tres zones en funció dels recursos que té el parc i que són la zona del pantà del Foix, al sud del Parc, la zona central amb els forns de calç i la part nord del Parc que disposa d'una gran quantitat de fonts i masies.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

A continuació es presenta la zonificació establerta dins els àmbits dels tres parcs:

Figura 1.2.1 Zonificació dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix en funció de ls seus recursos

Fon t: Elaboració pròpia.

2 VIALITAT I ACCESSOS

2.1 XARXA VIÀRIA

2.1.1 XARXA VIÀRIA PRINCIPAL

El Parc del Garraç, Olèrdola i Foix es troben entre les comarques del Baix Llobregat, l'Alt Penedès i el Garraç al sector sudoest de la Serralada litoral catalana.

Concretament els límits del Parc del Garraç són la vall inferior del Llobregat, la mar Mediterrània i la depressió del Penedès. I les principals carreteres que el travessen es mostren en detall a continuació:

Figura 2.1.1 Principals canals d'accés motoritzat al Parc del Garraç

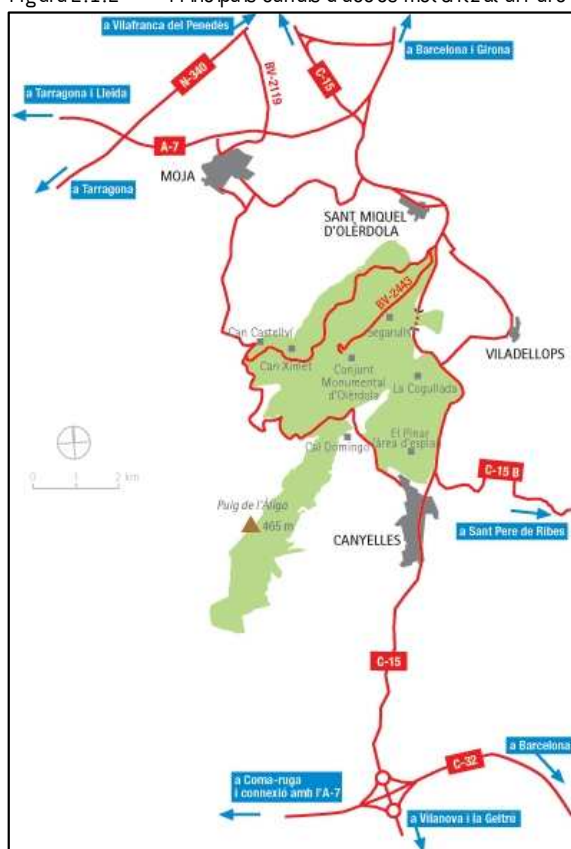

Web del Parc del Garraç

Font:

El Parc d'Olèrdola es troba situat als darrers contraforts del massís de Garraf al sector comprès entre la riera de Vilafanca i el puig de l'Àliga, entre les comarques de l'Alt Penedès i el Garraf. Les principals vies d'accés motritzat a aquest parc són:

Figura 2.1.2 Principals canals d'accés motritzat al Parc

Font: Web de l'Parc d'Olèrdola.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Per últim, el Parc del Foix està situat a l'Alt Penedès, gairebé al bell mig de les comarques del Garraf, l'Alt Penedès i el Baix Penedès, és a dir, al centre del triangle Vilanova i la Geltrú, El Vendrell i Vilafranca del Penedès, capitals de les tres comarques. Les principals vies d'accés motoritzat al Parc són:

Figura 2.1.3 Principals canals d'accés motoritzat al Parc

Font: Web del Parc del Foix.

Les principals carreteres properes als parcs, tal i com mostren aquests mapes, són l'autopista AP-7 de Barcelona a Tarragona, la N-340 en els trams de Molins de Rei a Vilafranca del Penedès i de Vilafranca del Penedès a Tarragona i la carretera C-32 de Barcelona a El Vendrell. La resta de carreteres transversals als parcs enllacen amb algun tram d'aquestes vies principals (C-32, N-340 i AP-7) i amb municipis de la comarca de l'Alt Penedès i el Garraf.

En la següent taula es presenten les vies principals i secundàries d'accés als Parcs del Garraf, Ollerdola i Foix:

Taula 2.1.1 Principals carreteres d'accés als Parcs del Garraf, Ollerdola i Foix

PARC DEL GARRAF	
Via d'accés	Origen – destí
Autopistes	
AP-7	de Barcelona a Tarragona
Carreteres	
C-31	de Barcelona a Sitges per la costa
C-32	de Barcelona a El Vendrell (connexió amb l'AP-7)
N-340	de Molins de Rei a Vilafranca del Penedès
BV-2411	de Begues a les Cabòries
BV-2041	de Gavà a Begues
PARC DEL FOIX	
Via d'accés	Origen – destí
Autopistes	
AP-7	de Barcelona a Tarragona
Carreteres	
C-32	de Barcelona a El Vendrell (connexió amb l'AP-7)
N-340	de Vilafranca del Penedès a Tarragona
BV-2115	de Vilanova i la Geltrú a l'Arboç
BV-2116	de la Gornal a Castellet
BV-2117	de Castellet a la Ràpita (connexió amb la N-340)
PARC D'OLLERDOLA	
Via d'accés	Origen – destí
Autopistes	
AP-7	de Barcelona a Tarragona (connexió amb la C-15)
Carreteres	
C-15	de Vilanova i la Geltrú a Vilafranca del Penedès
C-32	de Barcelona a El Vendrell (connexió amb la C-15)
N-340	Molins de Rei a Vilafranca del Penedès
BV-2443	De Sant Miquel d'Ollerdola al Castell d'Ollerdola

Font: elaboració pròpia a partir de les pàgines web dels Parcs del Garraf, Ollerdola i Foix.

Pel que fa a les pistes dins els Parcs, algunes d'elles tenen l'accés regulat al pas de vehicles motoritzats. Concretament els Parcs del Garraf i Ollerdola disposen de 45 cadenes en diferents camins de la xarxa viària secundària que no permeten el pas a vehicles motoritzats. El Parc del Foix disposa de 35 cadenes que també barren el pas als vehicles motoritzats.

2.1.2 XARXA VIÀRIA DEFINIDA PEL PLA ESPECIAL

PARC DEL GARRAF

El Pla especial del Parc Natural del Garraf, en el *capítol XI. Determinacions a la xarxa bàsica de vies i camins i altres elements de comunicació*, en l'article 66 de definició, s'estipula quina és la xarxa bàsica de vies i camins de l'espai natural, i que són:

1. **Xarxa Rodada Principal**, integrada per les carreteres de trànsit general que travessen l'àmbit del Pla Especial, les finalitats bàsiques de la qual són la circulació general pel territori, la comunicació entre els principals nuclis de població i la vertebració general del trànsit rodat d'aquest sector geogràfic.
2. **Xarxa Rodada Secundària**, integrada per aquells camins rurals i forestals i pistes forestals que configuren l'estructura bàsica global de l'espai natural protegit, que respon als objectius fonamentals de permetre l'accessibilitat general al territori, facilitar el desenvolupament de les activitats forestals i agrícoles, facilitar les tasques de vigilància, prevenció i extinció d'incendis forestals i l'accés directe a edificis i equipaments.
3. **Xarxa de Senders Excursionistes**, integrada bàsicament pels Senders de Gran Recorregut catalogats pels organismes competents i els itineraris assenyalats per l'òrgan Gestor del Pla Especial.

PARC D'OLÈRDOLA

Al igual que el Pla especial del Parc Natural del Garraf, el Pla especial del Parc Natural d'Olèrdola, en el seu *capítol VIII. Determinacions a la xarxa bàsica de vies i camins*, en l'article 51 de definició, exposa el següent:

La Xarxa Bàsica de Vies i Camins es divideix a efectes normatius en tres xarxes diferents:

1. **Xarxa Rodada Principal** (anomenada A), integrada per les carreteres de trànsit general que travessen l'àmbit del Pla Especial, les finalitats bàsiques de la qual són la circulació general pel territori, la comunicació entre els principals nuclis de població i la vertebració general del trànsit rodat d'aquest sector geogràfic.
2. **Xarxa Rodada Secundària** (anomenada B), integrada bàsicament per pistes i camins forestals, que respon als objectius bàsics d'afavorir l'accessibilitat general al territori, facilitar les tasques de vigilància, prevenció i extinció d'incendis forestals i l'accés directe a edificis i equipaments.
3. **Xarxa de Senders Excursionistes** (anomenada C), integrada pels senders excursionistes catalogats pels organismes competents i els itineraris assenyalats per l'òrgan Gestor del Pla Especial.

PARC DEL FOIX

Per últim, el Pla especial del Parc del Foix en el *capítol 7. Usos públics*, en l'article 45. Ús de la xarxa viària i circulació amb mitjans motoritzats, defineix el següent:

1. La circulació motoritzada es regeix pel que estableixen la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, el Decret 166/1998, de 8 de juliol, que la desplega, i les presents Normes.
2. Amb caràcter general, s'autoritza l'accés i la circulació motoritzada en l'àmbit del Pla exclusivament per vials del sistema viari bàsic definit per aquest Pla Especial, constituït per les carreteres i els camins rurals.

Per altra banda, i tenint en compte els **Plans de prevenció d'incendis** dels Parcs del Garraf, Ollerdola i Foix, es defineixen les següents xarxes, comunes a tots tres parcs i que corresponen a:

1. **Xarxa de primer ordre**, aquells camins transitables per tota mena de vehicles.
2. **Xarxa de segon ordre**, aquells camins transitables per vehicles pesats tot terreny.
3. **Xarxa de tercer ordre**, aquells camins transitables per vehicles lleugers tot terreny.

Les pistes més utilitzades dins dels Parcs del Garraf, Ollerdola i el Foix corresponen a la xarxa de primer ordre, sobretot les carreteres principals i majoritàriament a la xarxa de segon ordre, camins transitables únicament per vehicles pesats tot terreny.

2.2 ACCESSOS

2.2.1 PRINCIPALS ACCESSOS

Per poder analitzar els principals punts d'accés als parcs s'han tingut en compte aquells utilitzats pels usuaris dels parcs de forma més habitual tant a nivell rodat com a peu.

2.2.1.1 PUNTS D'ENTRADA ALS PARCS ATRAVÉS DE LA XARXA VIÀRIA

Les entrades principals coincideixen, en la majoria de casos amb les carreteres de la xarxa viària principal dels Parcs del Garraf i Ollerdola i el sistema viari bàsic del Parc del Foix. Aquestes són:

PARC DEL GARRAF

- la Carretera de Rat Penat a Plana Novella que porta a la Oficina de la Pleta, la oficina dels Parcs del Garraf i Ollerdola. En la direcció contrària i arribant al mateix punt, l'entrada és per Olivella, utilitzant la BV-2111, que uneix Olivella amb la Plana Novella.
- Des de Sitges, seguint la carretera que fa la mateixa ruta que el GR-5 del Mediterrani, s'entra al Parc per la Serra dels Gegants, passant per la Fita Grossa i el Collet de la Fita.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAINATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

- La C-31 entra dins del límit del Parc a falçada de la Ginesta i en la direcció contrària, a falçada del Port d'Aiguadolç de Sitges.
- Des de Sant Pere de Ribes i utilitzant un tram la BV-2111 en direcció a Cal'Almirall s'entra al Parc pel Mas de Berenguera.
- La BV-2111, que uneix Sant Pere de Ribes amb Olivella, accedint per la Riera de Begues des del sud i per la direcció oposada, entrant per la Torreta.
- Utilitzant la C-15B que uneix Sant Pere de Ribes amb Canyelles, s'accedeix al Parc pel Mas de Lleó i en la direcció oposada, des dels Girabals de Baix, s'entra pel Puig del Morro.
- Des de Sant Pere de Ribes i en direcció sud-oest, passant pel Torrent de l'Espluga i entrant al Parc pel Mas de Montgròs.
- Des de Vilanova i la Geltrú en direcció Canyelles per la C-15, s'entra al Parc pel Pla de Jorba en ambdues direccions.
- Des de Vilanova i la Geltrú i seguint els GR-92 i PR-143 i passant pel Torrent de la Pastera, s'entra al Parc pel Mas de l'Artís. En la direcció oposada, també es pot accedir per la urbanització de les Palmeres.
- La BV-2410 que enllaça Olesa de Bonesvalls amb la BV-2411 i amb el GR-5 dels Miradors, passant per Cal Pegrí.
- Des de Begues, per la carretera del barri de la Barceloneta i passant per Can Rògol. Aquest accés rodar arriba fins al Puig del Soliu que és un mirador i final de recorregut i connecta amb la xarxa viària secundària que passa pel Pla de la Bassa Llana.
- Des de Begues, i entrant per la Creu s'arriba a la Plana Novella.

PARC D'OLÈRDOLA

Existeixen tres entrades rodades per accedir al Parc:

- La BV-2443 que uneix el Castell d'Olèrdola amb la C-15, carretera que va de Vilanova i la Geltrú a Vilafranca del Penedès. Aquesta carretera et porta al Conjunt monumental d'Olèrdola.
- Des de Canyelles, i seguint el PR-143 s'entra al Parc per la Serra del Cavall. Aquesta entrada pràcticament coincideix amb l'entrada a peu que hi ha en aquesta zona.
- Des de Canyelles també, entrant a falçada de la Riera de Canyelles.

PARC DEL FOIX

Les entrades principals d'aquest parc són:

- La BV-2115 que uneix Vilanova i la Geltrú amb l'Arboç, en ambdues direccions, des de Vilanova i la Geltrú i principalment des de l'Arboç a Castellet. Aquesta és la via d'accés més directa al Pantà del Foix.
- La BV-2116 que uneix Clariana amb Castellet.
- La BV-2117 que connecta la Ràpita passant per les Masuques, Torrelletes i arribant a Castellet.
- Des de les Masuques també es pot entrar al Parc en direcció al Castell de Sant Raimon de Penafort.
- La BV-2176 que connecta la N-340 amb el Castell de Sant Raimon de Penafort.
- La N-340 a falçada de les Salines, entrant per la part nord del Parc.

2.2.1.2 PRINCIPALS VIES D'ENTRADA ALS PARCS PER AVIANANTS

Les principals entrades als parcs per avianants corresponen a aquelles que coincideixen amb itineraris senyalitzats com són grans o petits recorreguts. Aquestes entrades no han de per què està senyalitzades com a tal ni disposar d'un pas de vianants.

A continuació s'indiquen les principals vies d'entrada específiques per cada un dels parcs:

PARC DEL GARRAF

Les entrades principals per la costa són:

- Al Garraf, just al costat de la parada de la Renfe, es pot agafar el GR 92 en direcció a la Oficina de la Pleta, passant per Can Canyes i la Serra dels Pins. I en la direcció oposada, des del mateix punt de partida i utilitzant el mateix sender de gran recorregut, dirigir-se cap a Can Lluça passant per la Serra de Comaroja.
- Vallcarca a on existeix un aparcament que permet deixar el cotxe i començar el GR 92 que passa per la Riera de Vallcarca, Ca l'Amell de la Muntanya, Campdàsens, Can Lluçà, el Castellet, el Cellar Güell fins arribar a l'Oficina de La Pleta.
- Des de Sitges, i a través del recorregut GR 5 – Sender dels Miradors.
- També des de Sant Pere de Ribes, aquest cop utilitzant el PR-143, el Sender de Sant Pere de Ribes i entrant per Sant Pau.
- Des de Vilanova i la Geltrú i seguint el GR-92 o bé el PR-143, passant per Mas d'en Safont i entrant pel Mas de l'Artís.
- Des de Vilanova i la Geltrú i utilitzant la variant del PR-143 (PR-143-1) s'arriba a la Fita dels Tres Termes entrant al Parc pel Corral del Roc.

I les entrades per la part nord són:

- Utilitzant el GR 92 a l'alçada de Gavà, entrant pels Bruguers i arribant al Castell d'Erampunyà.
- Des d'Olesa de Bonesvalls i seguint el GR 5 – Sender dels Miradors, passant pel Barri de l'Hospital.
- Des de l'Arboçar de Dalt, seguint el GR 92 – 3a La Clota – l'Arboçar i arribant a la masia fortificada de Santa Susanna. Propera a aquesta entrada es troba la urbanització de Can Mitjans.

PARC D'OLÈRDOLA

Per entrar caminant a aquest parc s'ha de partir o bé del municipi de Canyelles o bé de Sant Miquel d'Olèrdola, seguint els següents senders:

- El PR-143, des de Canyelles i entrant per la Serra del Cavall.
- El PR-148, des de Sant Miquel d'Olèrdola, que arriba a la Font de l'Alba. Aquest tram coincideix amb el GR 92 – 3b que va des de l'Arboçar de Baix a Sant Miquel d'Olèrdola. Aquests dos senders connecten amb el Parc del Foix.

PARC DEL FOIX

Les principals entrades a peu per la part sud del parc són:

- Utilitzant el PR-143 pel Fondo del Bali, passant per la Masia del Blai i les Tortes i entrant a l'alçada de la muntanya de Sant Pau.
- Des de l'Arboç i seguint el GR-92-3b L'Arboçar – Castellet, s'arriba al Pantà.
- Des de Torrelletes agafant el PR-148 o bé el GR-92-3b L'Arboçar – Castellet s'entra al parc i s'arriba a les coves de la Bovera, i també es pot accedir, continuant aquest sender, al Parc d'Olèrdola.
- Des del Parc del Garraf i a través del PR-143-1 també es pot accedir a través de la Fit a dels Tres Termes. O bé utilitzant el GR-92 passant primer pel Mas de l'Artís.

I per la part nord del Parc del Foix es pot accedir:

- Des de les Masuques i a través del PR-148 s'arriba fins al Castell de Sant Raimon de Penyafort, i en la direcció oposada, utilitzant el mateix recorregut s'entra per la Ràpita arribant al Castell.
- Des dels Monjos i utilitzant el PR-151 que et permet entrar just en la connexió d'aquest sender amb el sender PR-148, a l'alçada del Pla de l'Estació.
- Des de Moja i utilitzant el mateix PR-151 s'entra per la Mare de Déu de Penya fel.
- Des del Parc d'Olèrdola i a través del PR-148 es pot arribar al Parc del Foix passant per Can Castellví i arribant de nou a la Font de la Mare de Déu de Penya fel.

2.2.2 MITJANS DE TRANSPORT

Els mitjans de transport que trobem en els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix són bàsicament el tren i les línies d'autobús.

2.2.2.1 RENFE

Les línies de Rodalies C2 i C4 de Renfe són les que es poden utilitzar per visitar els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.

La línia C2 que connecta Maçanet-Massanes amb Sant Vicenç de Calders per la línia de la costa té parades als municipis de Castelldefels, Garraf, Gavà, Sitges i Vilanova i la Geltrú. Tot i que aquests municipis poden tenir vies d'accés al Parc del Garraf, les estacions queden molt llunyanes al límit, l'única entrada viable seria la petita pedania que queda a l'estació del Garraf que t'acosta a la Oficina del Parc, La Pleta a través del GR-92 Camí de les Costes, en un recorregut de 3,5 km, en la resta de casos, la majoria, per accedir al parc és necessari utilitzar un autobús.

La línia C4 de rodalies que connecta Manresa amb Sant Vicenç de Calders per l'interior té parades als municipis de Vilafranca del Penedès, per accedir al Parc d'Olèrdola a través d'una línia d'autobusos que enllaça Olèrdola-Canyelles. Pel que fa al Parc del Foix, la parada de tren es troba a els Monjos i a l'Arboç.

2.2.2.2 AUTOBUSOS

En els àmbits dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix accedeixen diferents companyies d'autobusos que fan diferents recorreguts entre els municipis que formen part dels àmbits dels Parcs, i que són:

PARC DEL GARRAF	
Cinto i Bus, SL	Línies amb parades a Sitges i a Sant Pere de Ribes
La Hispano Igualadina, SA	Línia Vilafranca del Penedès – Olesa de Bonesvalls
Mohn, SL	902 Gavà – Begues L94 Barcelona -Castelldefels (només als estius) L95 Castelldefels (Vista Alegre) – Barcelona L96 Castelldefels (Bellamar) – Gavà L97 Les Botigues -Castelldefels - Barcelona
Soler i Saulet, SA	Línies de Barcelona a Avinyonet (L50 i L57)
PARC D'OLÈRDOLA	
Autobusos Plana	Línia Vilanova i la Geltrú – Vilafranca del Penedès amb parades a Olèrdola i Canyelles
PARC DEL FOIX	
Autocars del Penedès, SA	Línia Vendrell – Vilafranca del Penedès amb parada a l'Arboç
Autocars Vendrell	Lloguer de busos
Bus Castellví, SA	Línia Vilafranca del Penedès – Santa Margarida i els Monjos amb parada als Monjos
Cinto i Bus, SL	Línia amb parada a Vilanova i la Geltrú

3 GESTIÓ ACTUAL DE L'ÚS PÚBLIC AL PARC

Les definicions que es presenten, enquadrades amb un requadre, i els criteris que s'utilitzen al llarg del document per classificar els equipaments d'ús públic s'obtenen del manual de "Conceptos de uso público en los espacios naturales protegidos", elaborat per Europarc al 2005, així com del sistema Q de qualitat, implantat per la Diputació de Barcelona en altres espais de la Xarxa de Parcs Naturals.

3.1 INVENTARI I CARACTERITZACIÓ DELS EQUIPAMENTS I SERVEIS PÚBLICS

En aquest apartat es realitza l'inventari dels serveis i equipaments que formen part de l'ús públic als Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. Primerament cal definir què s'entén per equipament d'ús públic.

Equipament d'ús públic

Instal·lació fixa o mòbil destinada a donar suport a les activitats i programes d'ús públic. La seva utilitat pot residir en ella mateixa o servir de recurs bàsic per als serveis portats a terme pel personal especialitzat. (Europarc, 2005)

3.1.1 EL PROGRAMA D'ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Fins al moment no ha existit un programa d'ús públic pròpiament dit dins l'espai protegit, tot i que sí que existeix la figura de tècnic d'ús públic a temps parcial, que realitza les funcions de gestió de l'ús públic. Tot i no existir el programa, el Parc i la Xarxa de Parcs de la Diputació tenen uns objectius per a l'ús públic:

- Fer compatible l'ús públic amb la conservació.
- Ordenar els fluxos de visitants.
- Oferir equipaments i serveis adequats i de qualitat.
- Promoure l'existència d'iniciatives complementàries públiques i privades.

Aquests objectius s'intenten aconseguir a través de diferents instruments que s'exposen en els següents apartats:

- Programes culturals i pedagògics.
- Xarxa d'equipaments.
- Infraestructures i serveis.
- Senyalització i imatge.
- Publicacions i mitjans de comunicació.

A més, des de la Diputació de Barcelona es promouen diversos programes d'ús públic i educació ambiental a tota la xarxa de Parcs Naturals com són: Viu el Parc, el Parc a Taula, Poesia als Parcs, comú als tres parcs Garraf, Olèrdola i Foix i el Coneguem els nostres Parcs que és propi únicament del Parc del Garraf.

3.1.1.1 VIU EL PARC

L'àmbit del programa de Viu el Parc inclou tota la Xarxa de Parcs Naturals gestionats des de la Diputació de Barcelona. L'Àrea d'Espais Naturals organitza, amb els Ajuntaments dels municipis que formen part de cada parc, una sèrie d'activitats a llarg de l'any. Aquest programa és de caire cultural, on s'inclouen les arts plàstiques, escèniques, literàries, musicals, entre d'altres, amb l'objectiu de divulgar el patrimoni natural i cultural. Als Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix es desenvolupa entre els mesos de setembre a desembre.

Els objectius principals del Programa són:

- Vincular la població local a les actuacions adreçades a la protecció, la conservació i la divulgació tant del patrimoni cultural com del patrimoni natural que tenen lloc en l'àmbit territorial de cada parc.
- Aprofitar la peculiar dimensió de les pràctiques culturals vinculades als àmbits del lleure que hom pot desenvolupar en un espai protegit, tant si són dirigides a la població local (i en aquest sentit la població escolar hi té una preponderància específica) com a l'estacional o ocasional.
- Intensificar la relació i el diàleg entre els diferents agents culturals de la zona i les administracions locals que conformen el parc.

El programa inclou, a més, un apartat d'activitats adreçat a les escoles de 5è de primària dels municipis que formen part dels parcs. L'empresa concessionària FUSIC és l'encarregada de portar a terme aquestes activitats durant el programa.

Poesia als Parcs

Aquest programa s'inclou dins del programa cultural Viu el Parc, que permet donar una empena a aquesta iniciativa.

El programa poètic 'Poesia als parcs' va néixer l'any 2005 amb l'objectiu d'apropar la manifestació poètica als espais protegits. Els objectius principals del programa, que es conforma com una ruta literària per diferents indrets emblemàtics dels parcs, vol difondre l'expressió poètica dels poetes de l'entorn de cada Parc i valoritzar els espais protegits com indrets idonis per a l'expressió literària.

Aquest cicle es realitza a nou espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals entre els que destaquen els Parcs d'Olèrdola i el Foix i el Parc del Garraf on acaba aquest cicle.

La idea inicial va sorgir dels gestors de l'equipament Vallgrassa. Centre Experimental de les Arts del Parc del Garraf, arran de les Vallgrasses poètiques que es van organitzar al desembre de 2004.

En la seva realització, es compta amb el suport de la Institució de les Lletres Catalanes de la Generalitat de Catalunya, que assumeix el cost de les actuacions dels diferents poetes en els actes que es fan a Catalunya.

3.1.1.2 CONEGUEM ELS NOSTRES PARCS

Coneguem els nostres parcs és un programa d'educació ambiental destinat a promoure el coneixement dels espais naturals entre els docents i els escolars de la província de Barcelona.

La participació en l'activitat és totalment gratuïta. El programa és una iniciativa de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona en col·laboració amb els ajuntaments que hi participen.

3.1.1.3 CERCLE D'AMICS DELS PARCS NATURALS

El Cercle d'Amics dels Parcs Naturals es va crear l'any 1994 per tal de divulgar els valors naturals i culturals dels espais protegits, amb la finalitat de garantir el respecte a la natura i al medi ambient. Aquest grup pretén difondre aquests valors en els parcs naturals de la Xarxa d'espais naturals de la Diputació de Barcelona a través de cicles de conferències, sortides i itineraris, entre d'altres.

3.1.2 PLA D'INFORMACIÓ

Des del 1993 la Diputació de Barcelona porta a terme anualment un Pla d'Informació a la Xarxa de Parcs que gestiona l'Àrea d'Espais Naturals. Aquest pla s'articula a través de convenis entre els Ajuntaments que formen part dels parcs i la Diputació de Barcelona.

En la majoria de Parcs de la Xarxa, el Pla d'Informació consisteix en tenir un grup d'informadors que es distribueixen pels espais més emblemàtics del parc durant les èpoques de màxima afluència. Aquests informadors s'encarreguen de distribuir els tríptics i alhora d'orientar als visitants, desenvolupant tasques al voltant dels seus municipis.

Actualment els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix no funcionen amb aquest pla d'informació sinó que l'han convertit en un programa d'activitats i itineraris guiats pels parcs, a través d'una concessió administrativa amb una empresa especialitzada en temes d'educació ambiental.

En concret, aquests serveis són externalitzats a dues empreses concessionàries:

- Jafra Natura que s'encarrega de gestionar els punts d'informació del Petit Casal de Begues i el Centre d'Informació la Sala a Olivella, oferint informació dels serveis i equipaments dels parcs, sobretot pel que fa a tasques d'atenció al públic i organització d'activitats i itineraris guiats pel Parc del Garraf, els caps de setmana.
- Triade Serveis culturals que s'encarrega d'organitzar activitats i rutes guiades pels Parcs del Garraf i Olèrdola. Les rutes i activitats desenvolupades en el Parc del Foix van a càrrec de l'empresa d'educació ambiental al Quatre Passes, Serveis Ambientals, SCP.

3.1.3 EQUIPAMENTS D'ADMINISTRACIÓ

3.1.3.1 OFICINA DEL PARC

Oficina de gestió

És l'equipament destinat a ubicar l'equip encarregat de la gestió i l'administració de l'espai natural protegit. En ell es porten a terme les funcions d'aplicar el règim de protecció establert, tutelatge, atenció al ciutadà, tramitació administrativa, centre de coordinació d'actuacions i informació de la població local. (Europarc, 2005)

Als Parcs del Garraf i Ollerdola aquesta funció la compleix, de manera conjunta, l'oficina del parc, situada a la masia de la Pleta ubicada a la carretera de Rat Penat de Sitges, que porta a la Plana Novella, concretament al quilòmetre 3,5. El seu horari d'atenció al públic és de dilluns a divendres de 8 a 15 hores.

Aquesta oficina actua de suport administratiu de l'equip tècnic i administratiu de treball dels parcs i per facilitar la relació entre els diferents ajuntaments, els habitants dels parcs i l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

L'equipament disposa d'una exposició per manent sobre el programa de seguiment i conservació de l'àliga perdiguera o cuabarrada i també un audiovisual d'uns 20 minuts sobre l'àguila i el Parc natural del Garraf. Per altra banda també cal destacar altres exposicions temporals que van renovant.

L'equipament, tenint en compte la Q de qualitat, disposa d'una zona d'aparcament habilitada connectada al mateix per mitjà d'un pas de vianants. Aquest aparcament té aproximadament una capacitat per a 30 vehicles, amb la possibilitat d'aparcar hi autocars.

Figura 3.1.1 Oficina del Parc del Garraf i Ollerdola, La Pleta

Fot: Iavola, 2007.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Al Parc del Foix, l'òficina de gestió està situada actualment a les instal·lacions de l'Ajuntament de Castellet i la Gornal, al carrer Rosselló, 19-23 del municipi de Castellet i la Gornal, però es preveu que s'emplaci al nucli de Castellet, un cop s'acabin les obres que s'hi estan realitzant. L'horari d'atenció al públic és de dilluns a divendres de 9 a 14 hores.

La oficina del Parc del Foix al nucli de Castellet disposarà de la zona urbana com a àrea d'aparcament, un cop entri en funcionament.

Figura 3.1.2 Futura oficina del Parc del Foix a Castellet

Font: lavola, 2007.

lavola

3.1.4 EQUIPAMENTS D'ACOLLIDA I LLEURE

A continuació es fa un inventari dels diferents equipaments d'acollida i lleure que formen part dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix en funció de la seva tipologia:

Equipaments d'acollida

S'inclouen en aquest grup els equipaments la funció dels quals és donar, mitjançant l'atenció personalitzada, serveis d'informació, interpretació i promoció dels espais naturals protegits i el seu entorn.

Equipaments de lleure

La seva funció principal és donar suport a les activitats d'esplai i recreatives. En aquest grup s'inclouen les àrees d'esplai, àrea de pícnic, miradors, observatoris... (Europarc, 2005)

3.1.4.1 ÀREES D'ESPLAI

A continuació es descriuen les àrees d'esplai, totes de titularitat municipal, situades fora dels límits del Parc del Garraf i una d'elles, al Parc del Foix. La resta d'àrees d'esplai són privades i s'exposaran més endavant, en l'apartat corresponent:

ÀREES D'ESPLAI MUNICIPALS	MUNICIPI	MOBILIARI	PARC
Àrea d'esplai la Sentiu	Gavà	Barbacoes, taules i cadires.	Garraf
Àrea de picnic Terra XIX	Vilanova i la Geltrú	Barbacoes, taules i cadires, fonts i serveis públics. Disposa d'una zona d'aparcament per als vehicles.	Garraf
Àrea d'esplai la Marina	Castell de la Gornal	Taules i cadires. Disposa d'una zona d'aparcament, a peu de carretera, d'aproximadament 12 places.	Foix

Font elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada pels Parcs del Garraf, Ollèdola i Foix.

La gestió d'aquestes àrees és municipal, a càrrec dels ajuntaments de cada municipi que disposa d'una d'elles. En concret, l'Ajuntament de Gavà és responsable de l'àrea d'esplai de la Sentiu, el de Vilanova i la Geltrú de l'àrea de picnic Terra XIX i l'Ajuntament de Castell de la Gornal de l'àrea d'esplai de la Marina. La majoria d'aquestes àrees disposen d'una zona per l'aparcament de vehicles.

Segons la Norma Q de Qualitat, les àrees recreatives estan equipades, com a mínim, amb els següents elements:

- Serveis sanitaris
- Àrea de picnic, equipada amb taules i bancs
- Contenidors de RSU
- Punt d'informació

Cal destacar que en el Parc del Foix existeixen unes àrees de picnic que no compleixen aquests requisits i que es troben habilitades al costat d'algunes fonts del Parc, com són la Font de Sant Llorenç i la Font de Sal i Pebre i disposen principalment de taules i cadires.

3.1.4.2 MIRADORS I OBSERVATORIS DE FAUNA

Dels tres parcs, el Parc del Foix és l'únic que disposa d'un observatori de fauna situat a la vora del pantà del Foix. Es tracta d'un aguait d'ocells idoni per observar aquelles espècies relacionades amb ambients aquàtics.

Actualment l'observatori està tancat i és el personal del Parc del Foix qui gestiona facilitar les claus a tots aquells que estiguin interessats en utilitzar l'equipament. El grup d'ornitòlegs Còbit també disposa d'un joc de claus per utilitzar-lo per la realització de censos i estudis ja que el Pantà de Foix és un punt important de nidificació d'aus.

Dins de l'equipament hi ha plafons expositius que donen informació sobre les diferents aus que es poden observar en la zona.

Figura 3.1.3 Exposició permanent dins l'observatori d'aus del parc

Font: lavola, 2007.

L'observatori no està senyalitzat ja que la direcció del Parc del Foix vol evitar actes vandàlics ocorreguts recentment i prefereix fer una gestió controlada d'aquest equipament. Així mateix, aquest equipament tampoc disposa d'una zona habilitada per l'aparcament de vehicles. Actualment s'ha de deixar el vehicle al costat de la carretera.

Figura 3.1.4 Observatori d'aus del Parc del Foix

Font: lavola, 2007.

Figura 3.1.5 Zona on s'estacionen els vehicles

Font la vola, 2007.

3.1.4.3 ZONES DE PESCA

Cal destacar que la pesca, és una activitat recreativa molt important en el Parc del Foix, bàsicament la que es realitza amb més assiduitat en el Parc. L'afluència de pescadors és considerable. El Pla Especial del Parc del Foix ordena les zones aptes per a realitzar aquesta activitat, i totes elles es localitzen en el marge esquerre de l'embassament, entre el poble de Castellet i la presa, restant prohibida l'activitat de pesca en la resta de zones del Parc.

Les tres zones accessibles per la pràctica d'aquesta activitat i que han estat adequades pel Parc, a través de plataformes de terra i bases d'escullera i equipades amb contenidors per la recollida dels residus són:

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

- La zona de pesca de l'Alzina

Font: lavola, 2008.

- La zona de pesca de la Marina

Font: lavola, 2007.

- La zona de pesca de Mas Carlús

Font la vola, 2008.

Per a més informació sobre aquestes zones de pesca veure les fitxes de l'Annex D2. Catàleg equipaments.

3.1.4.4 ÀREES D'APARCAMENT

Àrea d'aparcament

Espai senyalitzat i habilitat per l'estacionament de vehicles que a més facilita l'accés ordenat dels visitants amb l'objecte de disminuir els impactes sobre l'entorn. (Europarc, 2005)

Existeixen àrees d'aparcament pròpies dels Parcs que es troben perfectament senyalitzades, totes elles es troben en el Parc del Garraf, d'altres zones que no estan específicament senyalitzades com a àrees d'aparcament però que són utilitzades com a tal per la seva proximitat a zones d'elevada concurrència i àrees d'aparcament municipals, principalment localitzades en el Parc del Foix.

ÀREES APARCAMENT DEL PARC	MUNICIPI	PLACES	PARC
Fondo de Borrègair	Olivella	-	Garraf
Jafre	Olivella	-	Garraf
Pla de Querol	Sitges	-	Garraf
Puig de la Farigola	Begues	-	Garraf

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

ÀREES APARCAMENT MUNICIPALS	MUNICIPI	PLACES	PARC
Castellet	Castellet i la Gornal	20	Foix
Sant Pere de Castellet	Castellet i la Gornal	12	Foix

Les zones més utilitzades com a zones d'aparcament de vehicles i que no estan habilitades com a equipaments del parc corresponen a dues àrees del Parc del Garraç: les zones del Puig del Martell. També cal destacar una zona d'aparcament no habilitada al poble d'Olivella.

A continuació es mostra una imatge de les principals àrees d'aparcament dels parcs del Garraç i el Foix –del parc i municipals– i la relació amb els itineraris dels parcs:

lavola

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació lliurada pels òrgans gestors dels Parcs.

3.1.5 EQUIPAMENTS D'INFORMACIÓ

3.1.5.1 CENTRES I PUNTS D'INFORMACIÓ

La definició d'aquests equipaments s'ha extret de la relació nominal dels equipaments i serveis d'educació ambiental i ús públic de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, i és la següent:

Punt d'informació

Equipament dedicat a la informació als visitants, que pot comptar amb venda de productes amb independència de formar part, com passa sovint, d'equipaments més grans que compten amb altres serveis.

Centre d'informació

Equipament, gestionat directament o mitjançant concessió o conveni, dedicat a la informació als visitants, que disposa d'una exposició permanent i/o un audiovisual relacionat amb el parc. Pot comptar amb venda de productes i publicacions o bé gestionar altres serveis associats (itineraris guiats...).

Els punts i centres d'informació existents actualment en els Parcs del Garraf, Ollerdola i Foix són els següents:

CENTRES I PUNTS D'INFORMACIÓ DEL PARC	MUNICIPI	PARC
Centre d'informació la Pleta	Sitges	Garraf
Centre d'informació Petit Casal de Begues	Begues	Garraf
Centre d'informació Casa del Terme	Sant Pere de Ribes	Garraf
Centre d'informació la Sala	Olivella	Garraf
Punt d'informació d'Olesa de Bonesvalls	Olesa de Bonesvalls	Garraf
Punt d'informació de la Sentiu ⁴	Gavà	Garraf
Punt d'informació Turisme de Sitges	Sitges	Garraf
Punt d'informació Platja de Sitges (en previsió)	Sitges	Garraf
Punt d'informació de Canyelles	Canyelles	Ollerdola
Punt d'informació del Museu d'Arqueologia de Catalunya – Ollerdola (dins del Museu)	Ollerdola	Ollerdola
Punt d'informació d'Ollerdola	Ollerdola	Ollerdola
Punt d'informació de la Gornal ⁵	Castellet i la Gornal	Foix
Punt d'informació Molí del Foix	Santa Margarida i els Monjos	Foix
Punt d'informació Castell de Penyafort (en previsió)	Santa Margarida i els Monjos	Foix

⁴ Actualment aquest punt d'informació no s'utilitza com a punt d'informació del Parc del Garraf sinó que és utilitzat per reunions veïnals d'una comunitat de Gavà.

⁵ Aquest punt d'informació és el que està substituint el Punt d'informació de Castellet actualment en obres.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Existeixen dos punts d'informació, un del Parc del Foix al Castell de Penyaforç que s'obrirà un cop es finalitzin les obres que s'estan realitzant al Castell, i l'altre a la platja de Sitges que serà un punt d'informació del Parc del Garraf.

Com a centres i punts d'informació municipals destaquen:

CENTRES I PUNTS D'INFORMACIÓ MUNICIPALS	MUNICIPI	PARC
Punt d'informació Oficina Maricel	Sitges	Garraf
Punt d'informació Oficina de Turisme de Castelldefels	Castelldefels	Garraf
Punt d'informació Consorci de Turisme del Garraf	Vilanova i la Geltrú	Garraf
Punt d'informació Oficina Municipal de Turisme de Vilanova	Vilanova i la Geltrú	Garraf
Punt d'informació Consorci de Turisme de l'Alt Penedès (comarcal)	Vilafranca del Penedès	Garraf
Punt d'informació Consorci de Turisme del Baix Llobregat (comarcal)	Sant Feliu de Llobregat	Garraf

La majoria de punts i centres d'informació dels Parcs estan oberts els caps de setmana, que és quan hi pot haver més afluència de públic o sinó, majoritàriament els matins. La dotació de persones informant en aquests punts oscil·la entre 1-3.

Així mateix, aquests centres i punts d'informació disposen tots ells, d'una zona habilitada per l'aparcament de vehicles, la majoria d'aquestes àrees estan situades en el nucli urbà al qual pertanyen aquests equipaments, exceptuant la zona d'aparcament de l'Oficina de la Plata, propera a l'equipament i l'aparcament del Conjunt Històric Monumental d'Ollerdola, que és municipal.

Per altra banda, els centres d'informació que s'han enumerat disposen d'exposicions ve siguin permanents o temporals i alguns inclouen audiovisuals. Concretament el Centre d'Informació Petít Casal de Begues i el Centre d'informació de la Sala disposen d'exposicions temporals en les seves seus, que van renovant de forma periòdica. Així mateix, el Centre de Documentació i Activitats Espeleològiques. Federació Catalana d'Espeleologia té una exposició permanent sobre el Garraf i l'espeleologia catalana i un audiovisual sobre els avencs del Garraf i l'Ordal i també l'emissió en directe del niud'Àliga perdiguer a que es troba a Olesa de Bonesvalls.

Per últim, el Punt d'Informació del Museu d'Arqueologia de Catalunya – Ollerdola disposa d'una exposició permanent així com una exposició temporal que canvia cada 4-5 mesos.

3.1.5.2 CENTRES DE DOCUMENTACIÓ

Centre de documentació

Equipament destinat a l'arxiu i consulta de la documentació (administrativa, tècnica, històrica, ambiental, etc...) relacionat amb l'espai natural protegit. És concebut com a centre de suport a les activitats de gestió, investigació, estudi i formació de personal. Pot oferir o no servei de préstec extern. [Europarc, 2005].

Els Parcs del Garraf i Ollèrdola disposen de dos centres de documentació, un ubicat a Gavà i l'altre al municipi de Vilanova i la Geltrú. En ambdós centres de documentació es poden consultar la majoria de publicacions relacionades amb ambdós Parcs i el seu entorn immediat, així com una important informació gràfica, també s'hi poden trobar publicacions d'altres parcs com el Foix.

El Centre de Documentació dels Parcs del Garraf i Ollèrdola a Gavà es va crear l'any 1990, a rel d'un conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Gavà. Des de desembre de 2005 el centre es troba al Centre d'Història de la Ciutat. Actualment aquest centre disposa d'un fons documental de més de 3.000 documents entre llibres, articles, revistes, fotografies, gravats, documents sonors, dibuixos sobre aspectes naturalístics i històricoculturals.

Per altra banda, l'any 2000 la Diputació de Barcelona va signar un conveni amb l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per a la creació d'un nou centre de documentació dels Parcs del Garraf i Ollèrdola. Aquest centre disposa d'un nombre important de documents de temàtica similar al Centre de Documentació de Gavà. Aquest centre està emplaçat dins de la biblioteca municipal.

Tant un com altre centre de documentació estan inclosos en la relació de centres de documentació que formen part de la Xarxa dels Parcs Naturals de la província de Barcelona. El personal d'aquests centres participa en les reunions dels centres de documentació i biblioteques dels parcs naturals de la Diputació de Barcelona. Ambdós centres de documentació disposen d'àrees d'aparcament pròpies del nucli urbà al qual pertanyen. En l'annex D.2. Catàleg equipaments es pot consultar la fitxa d'aquests equipaments.

Pel que fa al Parc del Foix, el Consorci del Parc del Foix i l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos van signar, l'any 2005, un conveni de col·laboració per la creació del centre de documentació del parc, que s'ubica a la Biblioteca Municipal de Santa Margarida i els Monjos. Actualment, es treballa en el procés de recollida de documentació i en la seva informatització. Un cop la informació estigui documentalment processada, els registres passaran a formar part del catàleg col·lectiu, el que permetrà la consulta d'aquest fons des d'Internet. Aquest centre de documentació disposa de part de la informació pròpia del Parc d'Ollèrdola degut a la proximitat d'ambdós parcs.

Tots els centres de documentació dels Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix disposen d'exposicions temporals de temàtica variada.

3.1.6 EQUIPAMENTS CULTURALS, D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ

3.1.6.1 EQUIPAMENTS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

El Parc del Garraf disposa de tres equipaments d'educació ambiental ubicats dins dels límits del parc i el Parc del Foix té un centre d'educació ambiental que no es troba emplaçat dins del límit del parc però a on s'hi realitzen activitats educatives, cursos i tallers adreçats a escolars i al públic en general i sobretot molt vinculats al Parc del Foix.

A continuació es descriuen els trets principals d'aquests equipaments. Per a més informació, consultar les fitxes a l'annex D.2. Catàleg d'equipaments:

- **Escola de Natura Can Grau**
Aquest equipament —antiga masia vitivinícola rehabilitada— és propietat de la Diputació de Barcelona i es gestiona en règim de concessió administrativa per Fundació Catalana de l'Esplai/Associació Catalana Cases de Colònies.

L'escola de natura s'emplaça prop del municipi d'Olivella i té una capacitat per a 52 places, quatre adaptades a persones amb discapacitats motrius, menjador per a 100 persones, servei de cuina, aula de natura, ludoteca-biblioteca, sala polivalent de 80 m², equips audiovisuals i telèfon públic. L'equipament disposa de diversos espais expositius, una exposició permanent sobre el Parc del Garraf, exposicions temporals de temàtica variada (aigua, canvi climàtic, etc) i dispositius variats utilitzats en activitats d'astronomia i fauna.

A l'entorn hi ha un itinerari sensorial, un observatori i una bassa naturalitzada. Disposa d'un aparcament per a cotxes i autocars, tal i com es mostra en les següents figures:

Figura 3.1.6 Aparcament autocars i vehicles Can Grau

Font: Iavola, 2008.

Les activitats pedagògiques que s'hi organitzen estan adreçades a centres d'ensenyament, grups d'esplai, entitats diverses i grups familiars, i tenen l'objectiu d'aprofundir en el coneixement del medi natural i l'establiment humà en el Parc del Garraf.

- Centre d'Activitats Ambientals Cal Ganxo

Aquest centre és una masia la construcció de la qual data de finals del segle XVIII, situada a la zona més elevada del turó de Cal Ganxo, amb vistes a tot el terme municipal de Castelldefels. Es tracta d'un equipament municipal creat amb la voluntat d'aconseguir un centre d'educació ambiental que realitzi activitats d'educació ambiental, estades amb activitats per a grups, esports d'aventura, itineraris, cursos monogràfics, entre d'altres.

Les instal·lacions del Centre d'Activitats Ambientals Cal Ganxo disposen d'una sala d'audiovisuals i activitats, laboratori per a pràctiques, infermeria, administració, cuina, menjador per a 50 persones i lavabos adaptats. A la planta superior té dormitoris amb un total de 48 places, lavabos i dutxes. Disposa també d'un observatori astronòmic annex, amb una cúpula de 3,5 m de diàmetre i una sala d'audiovisuals, per a 15 persones. L'equipament té una exposició permanent sobre aigua que no està ben adequada tant pel que fa al contingut com a la seva ubicació dins de l'equipament. Per altra banda, al costat de l'equipament existeix una zona que s'utilitza com aparcament de vehicles, tal i com mostra la figura, a on també hi arriben els autocars escolars amb certes dificultats:

Figura 3.1.2 Zona d'aparcament a Cal Ganxo

Fantlavola, 2008.

- Granja Escola Can Pere

Aquest centre d'educació ambiental és una casa de colònies amb una capacitat de 80 places, gestionat per la Cooperativa Can Pere, SCCL. Disposa d'una habitació de deu persones, dues de dotze, dues de catorze, i una de vuit. Té una sala d'activitats, una per a monitors, piscina per l'estiu i un camp de futbol i bàsquet. Aquest equipament també disposa d'una sala que utilitza per passar diapositives als diferents grups escolars que tene n.

En aquest granja escola es realitzen tallers agropecuaris i naturalistes, itineraris, jocs i activitats d'educació ambiental i estades amb activitats per a grups escolars i familiars.

L'equipament disposa també d'una zona per l'aparcament de vehicles a on també hi tenen cabuda els autocarres escolars, ja que és una àrea suficientment gran.

Figura 3.1.8 Aparcament Granja Escola Can Pere

Font: lavola, 2008.

- Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Natural

El Molí del Foix està situat en les antigues instal·lacions d'un molí fariner medieval, antigament conegut com el molí del Macià. Aquest equipament és propietat de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos i actualment està en procés de ser restaurat. És la seu del Centre d'Interpretació Històric i Natural del Molí del Foix, Aula de Natura i Jardí Botànic amb espècies autòctones. Es troba situat al nucli de Santa Margarida i els Monjos i per tant disposa d'aparcament a tot l'entorn de l'equipament.

En aquestes instal·lacions es realitzen activitats educatives, cursos i tallers adreçats a escoles i al públic en general, i també funciona com a punt d'informació del Parc del Foix. L'equipament disposa no només d'una exposició permanent sobre el molí fariner i l'exposició del jardí botànic, sinó que també té espais reservats per exposicions temporals sobre temàtiques ambientals diverses i un audiovisual sobre el riu Foix i sobre el Parc.

Figura 3.1.9 Espai expositiu interior i exterior del Molí del Foix

Font: lavola, 2008.

3.1.6.2 MUSEUS I ALTRES EQUIPAMENTS CULTURALS

Pel que fa a museus i altres equipaments culturals dels Parcs del Garraf, Oèrdola i Foix existeixen equipaments propis dels parcs i altres de titularitat municipal.

Tot seguit s'enumeren els principals equipaments culturals i/o museus dels Parcs. Per a més informació consultar les fitxes en l'annex D.2. Catàleg d'equipaments:

MUSEUS I ALTRES EQUIPAMENTS CULTURALS	PARC
Vallgrassa. Centre Experimental de les Arts <i>Equipament pedagògic per desenvolupar-hi activitats artístiques, culturals i d'informació i formació del públic en general i de grups escolars.</i>	Garraf
Museu de Gavà <i>Equipament per a l'estudi sobre tot la difusió del patrimoni de Gavà.</i>	Garraf
Observatori Astronòmic del Garraf <i>Equipament de difusió del coneixement del univers a través de programes de divulgació, d'àctes i recerca.</i>	Garraf
Museu d'Arqueologia de Catalunya – Oèrdola <i>Equipament de difusió del patrimoni arqueològic de Catalunya mitjançant activitats pedagògiques i tallers i visites guiades.</i>	Oèrdola
Centre de Serveis la Marina <i>Equipament de vigilància del Parc</i>	Foix

Els equipaments del Museu de Gavà, el Museu d'Arqueologia de Catalunya – Oèrdola i el Centre de Serveis de la Marina disposen d'exposicions permanents per als visitants. Així mateix, el Museu de Gavà també disposa d'exposicions temporals de temàtica diversa i inclús d'un audiovisual d'uns 20 minuts sobre l'exposició permanent titulada "Gavà, les veus del paisatge".

L'equipament de Vallgrassa disposa d'exposicions temporals en funció dels diferents artistes que exposen les seves obres i aquests, poden o no complementar-les amb audiovisuals.

Tots i cada un d'aquests equipaments tenen una zona destinada a l'aparcament de vehicles, seguint les normes establertes en la Q de qualitat. Cal tenir en compte per exemple, que l'Observatori Astronòmic del Garraf comparteix la zona d'aparcament amb l'Escola de Natura de Can Grau, degut a la seva situació colindant. Per altra banda, l'àrea d'aparcament del Museu de Gavà és pròpiament el nucli urbà, ja que l'equipament està situat al bell mig del municipi de Gavà.

Pel que fa als equipaments culturals municipals destaquen:

MUSEUS I ALTRES EQUIPAMENTS CULTURALS MUNICIPALS	PARC
Centre d'Interpretació del Romanticisme Terra XIX <i>Equipament per la difusió i la restauració del patrimoni cultural.</i>	Garraf
Parc Arqueològic Mines de Gavà <i>Equipament per l'estudi, la conservació i la difusió del jaciment de les mines prehistòriques de Gavà.</i>	Garraf
Institut d'Estudis Penedescs	Olèrdola

Els equipaments del Centre d'Interpretació del Romanticisme Terra XIX i el Parc Arqueològic Mines de Gavà disposen d'exposicions permanents importants: el primer sobre el Romanticisme i la història de la masia i el territori, complementant-ho amb dos audiovisuals de 4-5 minuts de durada cada un i també té un jardí botànic amb algunes espècies autòctones del Garraf. El Parc Arqueològic Mines de Gavà té una exposició permanent sobre el Neolític i la prehistòria i un audiovisual sobre la mineria.

Ambdós equipaments disposen d'una àrea d'aparcament pels vehicles visitants. Concretament el Parc Arqueològic disposa de la zona del nucli urbà, ja que com el Museu de Gavà està situat al bell mig del municipi.

3.1.7 ITINERARIS SENYALITZATS

Itineraris senyalitzats

Itineraris que es troben marcats amb signes convencionals (fites, senyals, marques, etc.) i indicacions destinades a facilitar la seva utilització, fonamentalment en recorreguts a peu. [Europarc, 2005].

Al llarg de l'extensió dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, trobem una sèrie d'itineraris senyalitzats que són els que s'enumeren a la Taula 3.1.1 dels quals ressaltarem les característiques més importants.

Existeixen 10 itineraris que es troben a la Guia d'itineraris per la Xarxa de Parcs Naturals. La resta disposen de tríptic editat per la Diputació de Barcelona.

Taula 3.1.1 Caracterització dels itineraris dels Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix

TIPOLOGIA	ITINERARI	SORTIDA	LONGITUD	DURADA	DIFICULTAT	SENYALITZACIÓ
PARC DEL GARRAF						
A peu	A la Morella	La Pleta	3.500 m	2 hores i 30 minuts	Baixa	Senyalitzat
	El fondo de Vallgrassa	Vallgrassa	3.000 m	1 hores i 30 minuts	Mitja	Senyalitzat
	Camí de les costes	La Pleta	3.500 m	1 hores i 30 minuts	Baixa	Senyalitzat
	Masies del Garraf	Olivella	25.300 m	6 hores	Mitja	Senyalitzat
	Camí medieval i Serra de Can Perers	Camí de la Sentiu, Gavà	13.500 m	6 hores i 30 minuts	Mitja	Senyalitzat
	Itinerari sensorial de Can Grau	Escola de Natura Can Grau	520 m	15 minuts	Baixa	Senyalitzat
	Itinerari botànic de la Pleta	La Pleta	1.300 m	40 minuts	Baixa	Senyalitzat
	GR 5 – Sender dels Miradors					
	GR 92 – Sender del Mediterrani					
	GR 92 – 3a La Clota – l'Arboçar					
	GR 92 – 3b L'Arboçar – Castellet					
	GR 92 – 4 Pla de Querol – Camí del Mas de l'Artís					
	PR-C 37 Sender d'Olivella					
	PR-C 39 Camí Medieval al'Eramprunyà					
	PR-C 143 Sender de Sant Pere de Ribes					
	PR-C 143 Variant					
	PR-C 151 Sender de la Granada					
En bicicleta	Masies del Garraf	Vallgrassa	12.300 m	3 hores	Mitja	Senyalitzat

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

TIPOLOGIA	ITINERARI	SORTIDA	LONGITUD	DURADA	DIFICULTAT	SENYALITZACIÓ
PARC D'OLÈRDOLA						
A peu	Ruta de l'aigua i el vi	Passa per Moja, Sant Miquel d'Olèrdola i Viladellops	23 km	-	-	Senyalitzat
	Camí de Vilafranca	Arriba al conjunt monumental d'Olèrdola	-	-	-	Senyalitzat
	Ruta de les fonts i els forns	Itinerari pel Fondo de la Vall i passant pel conjunt monumental d'Olèrdola	-	-	-	Senyalitzat
GR 92 – 3a La Clota – l'Arboçar						
GR 92 – 3b L'Arboçar – Castellet						
PR-C143 Sender de Sant Pere de Ribes						
PR-C148 Sender del Castell del Foix						
PARC DEL FOIX						
A peu	La Font d'Horta	Font de la Creu	4.200 m	2 hores	Baixa	Senyalitzat
	Els castells: de Penyafort a Castellet	Castell de Penyafort	13.500 m	4 hores i 30 minuts	Baixa	Pendent de ser senyalitzat
	GR 92 – Sender del Mediterrani					
GR 92 – 3a La Clota – l'Arboçar						
GR 92 – 3b L'Arboçar – Castellet						
PR-C143 Sender de Sant Pere de Ribes						
PR-C143 Variant						
PR-C148 Sender del Castell del Foix						
PR-C151 Sender de la Granada						

Font: Elaboració pròpia a partir de les webs dels parcs i la Guia d'itineraris per la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

3.1.8 RUTES GUIADES

En els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix existeixen rutes guiades organitzades per empreses concessionàries de la Diputació de Barcelona entre les que destaquen Jafra Natura, Triade, serveis culturals i Quatre Passes Serveis Ambientals, SCP.

Jafra Natura s'encarrega de la gestió en règim de concessió administrativa dels Centres d'Informació del Petit Casal de Begues i de la Sala Olivella. A banda d'organitzar i guiar itineraris pels parcs tenen a la venda productes artesanals confeccionats per veïns dels pobles del voltant.

Triade, serveis culturals és una empresa contractada tant per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes en conveni amb la Diputació de Barcelona com per l'Ajuntament d'Olèrdola, juntament amb el Museu Arqueològic de Catalunya (MAC) i l'Ajuntament de Canyelles per organitzar activitats i rutes guiades pel Parc d'Olèrdola.

Per últim, l'empresa Quatre Passes Serveis Ambientals, SCP s'encarrega dels itineraris guiats i l'organització d'activitats pel Parc del Foix i està contractada per l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos.

A continuació es fa un breu resum de les rutes guiades que aquestes empreses ofereixen als visitants dels parcs. En aquest apartat de rutes guiades també es presenten les rutes literàries –que poden ser guiades o no- presents en la guia de rutes literàries de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Taula 3.1.2 Caracterització de les rutes guiades i literàries dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix

TIPOLOGIA	ITINERARI	SORTIDA	LONGITUD	DURADA	DFICULTAT	SENYALITZACIÓ
PARC DEL GARRAF						
Rutes guiades	Barragues de pedra seca	Patronat de Turisme de Sitges	-	3 hores	-	Jafra Natura
	El Garraf vermell	El Petit Casal de Begues	-	3 hores	-	Jafra Natura
	Ala Morella	La Pleta	3.500 m	2 h i 30 minuts	Baixa	Senyalitzat pel Parc i guiat per Jafra Natura
	Jafre i la Pota de cavall	Patronat de Turisme de Sitges	S'agaia GR - 5 i GR 92 - 4	3 hores	Baixa	Jafra Natura
	Camí de les costes	La Pleta	3.500 m	3 hores	Baixa	Senyalitzat pel Parc i guiat per Jafra Natura

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

TIPOLOGIA	ITINERARI	SORTIDA	LONGITUD	DURADA	DIFICULTAT	SENYALITZACIÓ
PARC DEL GARRAF						
	En família pels voltants de la Pleta	La Pleta	-	3 hores	-	Jafra Natura
	Jafre	La Pleta	3.500 m	3 hores	Baixa	Jafra Natura
	El castell vell	Olivella	6.700 m	-	-	Jafra Natura
	Ruta de Cal Zidro	Casa del Terme				Triade, serveis culturals
Rutes literàries	Itinerari del Romanticisme al Modernisme	Terra Xix	22 km	1 dia	Baixa	Senyalitzat amb petjades i cartells blaus del Patronat de Turisme
	Itinerari Garraf medieval	La Pleta	8,9 km	3 hores (només anada)	Mitjana	Senyalitzat amb les fites del GR - 92
	Sitges i els modernistes	Sitges (plaça d'Eduard Maristany)	-	-	-	Conèixer Barcelona i Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ⁶
PARC D'OLÈRDOLA						
Rutes guiades	Caminada Popular al Parc d'Olèrdola	Vilafranca del Penedès		6 hores		Triade, serveis culturals
Rutes literàries	Itinerari L'empremta de la història	Plaça de la Basílica de Santa Maria, Vilafranca del Penedès	2,6 km	2 hores i 30 minuts (anada i tornada)	Baixa	Punts d'interès senyalitzats
PARC DEL FOIX						
Rutes literàries	La màgia dels castells	Resclosa Embassament Foix	8.700 m	2 hores i 30 minuts (anada)	Mitja	No senyalitzat

Font: Elaboració pròpia a partir de les webs dels parcs i la Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

⁶ El Parc ho especifica com una ruta guiada però aquest itinerari es desenvolupa en una ruta literària.

3.1.9 PUBLICACIONS

Els principals elements impresos que existeixen dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix són els següents:

PARCS DEL GARRAF I OLÈRDOLA					
Publicació	Web	Idioma			
		Català	Castellà	Anglès	Italià
Desplegable del Parc					
Parc del Garraf i Olèrdola	No	X	X	X	X
Mapa de recursos	No	X	-	-	-
Guia del Parc	No	X	X	-	-
Tríptics interpretatius dels itineraris					
A la Morera	Sí	X	-	-	-
Camí de les costes	Sí	X	-	-	-
Camí medieval i Serra de Can Peleus	Sí	X	-	-	-
El fons de Vallgassa	Sí	X	-	-	-
Masies del Garraf	Sí	X	-	-	-
Tríptic publicació periòdica de les activitats					
Activitats en cap de setmana. Primavera-estiu	No	X	-	-	-
Activitats en cap de setmana. Tardor-hivern	No	X	-	-	-
Altres tríptics divulgatius					
Centres de documentació dels parcs naturals	No	X	-	-	-
Petit Casal de Begues	No	X	-	-	-
Xarxa d'equipaments pedagògics del Garraf	No	X	-	-	-
Observatori Astronòmic del Parc del Garraf	No	X	-	-	-
Informatius de la regulació					
Animals de companyia als parcs naturals	No	X	-	-	-
Circulació motoritzada en espais naturals	No	X	-	-	-
Consells per a col·leccions	No	X	-	-	-
Preveïda d'incendis forestals	No	X	-	-	-
Protecció del medi subterrani	No	X	-	-	-
Regulació de l'escalada	No	X	-	-	-
La tuga mediterrània al Garraf	No	X	-	-	-
Monografies temàtiques					
ITrobada d'Estudiosos del Garraf. Monografies 19, 1992	Sí	X	-	-	-
II Trobada d'Estudiosos del Garraf. Monografies 26, 1998	Sí	X	-	-	-
IIITrobada d'Estudiosos del Garraf. Monografies 30, 2000	Sí	X	-	-	-
IVTrobada d'Estudiosos del Garraf. Monografies 37, 2003	Sí	X	-	-	-
Pòsters, postals, ...	No	X	-	-	-
Cartells i mapes					
Flora i fauna del Garraf (I). La màquia i el bosc	No	X			
Flora i fauna del Garraf (II). Els masclers, els fonsos, els avencs i el litoral	No	X			

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAINATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

PARCS DEL GARRAF I OLÈRDOLA					
Cartell panòmic de l'Parc Natural del Garraf	No	X			
Mapa i guia excursionista del Parc del Garraf (1:25 000)	No	X			
Altres publicacions					
Catàlegs, memòries i essencials bibliogràfics	Sí	X	-	-	-
Programa escolar Coneguem els nostres parcs					
Itinerari a Can Gaiu. Guia de l'alumnat	No	X	-	-	-
Itinerari a Can Gaiu. Guia del mestre	No	X	-	-	-
Programa escolar Coneguem els nostres parcs	No	X	-	-	-
Programa cultural Viu el parc					
Cartell genèric, cartell multilingüe del Parc de Taula, fulls solts i programa general	Sí	X	-	-	-
	Sí	X	-	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries de gestió i de la informació de la pàgina web dels Parcs del Garraf i Olèrdola.

Cal destacar que la Comissió d'Ús Públic del Parc del Garraf l'any 2001 va crear l'Agenda Activa, un instrument amplificador de l'agenda d'activitats del Parc. Durant l'any 2002 es consolida com a eina d'articulació i difusió dels recursos lúdics i culturals i com a element de cohesió entre els diferents agents implicats en la gestió d'activitats i de homogeneïtzació de les diferents ofertes turística-cultural.

Des de l'Agenda Activa s'han ofert més de 250 activitats englobades en diferents categories: lúdico-culturals, tradicionals, esportives i naturalístiques. La publicació d'aquesta agenda és bimensual.

Les principals publicacions del Parc del Foix són:

Publicació	Web	Idioma				
		Català	Castellà	Anglès	Italià	
Desplegable del Parc						
Parc del Foix	Sí	X	X	X	-	
Triptícs interpretatius dels itineraris						
La Font d'Horta	Sí	X	-	-	-	
Ribera del Riu Foix a Penyaforat – Itinerari naturalístic	No	X	-	-	-	
Altres triptícs divulgatius						
Consells per a la població en cas d'incendi forestal	No	X	-	-	-	
Evita un incendi a les vostres mans	No	X	-	-	-	
Els ratpenats del Parc del Foix	No	X	-	-	-	
Informatius de la regulació						
Animals de companyia als parcs naturals	No	X	-	-	-	
Prevenió d'incendis forestals	No	X	-	-	-	
Projecte de conservació de la tortuga de l'euro	No	X	X	-	-	
Revetles sense incendis	No	X	-	-	-	
Monografies temàtiques						
ITrobada d'Estudis del Foix. Monografia 40, 2005	Sí	X	-	-	-	

Font: Elaboració pròpia a partir de la pàgina web del Parc del Foix i de la informació facilitada per l'organitzador del Parc.

3.1.10 ALTRES PROGRAMES, SERVEIS I EQUIPAMENTS

L'any 1994 es va posar en marxa el Pla de seguiment i control de paràmetres ecològics en el Parc del Garraf amb l'objectiu bàsic de detectar els canvis en el medi i/o en les espècies que hi habitaven, i en els casos on fos possible, determinar les causes d'aquests canvis.

Els plans de seguiment són projectes ordenats i planificats per a avaluar continuadament l'estat dels sistemes naturals i detectar canvis i tendències al llarg del temps. L'endegament de plans de seguiment amb un plantejament similar en tots els parcs i espais naturals gestionats per la Diputació de Barcelona és de gran interès, no tan sols per assegurar la conservació dels espais, sinó també perquè així poden adquirir la condició de sistema integrat d'àmbit regional d'observatori de seguiment.

3.2 NETEJA I MANTENIMENT DELS EQUIPAMENTS

La neteja dels equipaments concessionats és a càrrec dels gestors dels equipaments. El plec de condicions de cada un dels equipaments especifica com s'ha de realitzar aquesta neteja.

Per altra banda, cal destacar el cànon que les concessionàries paguen a la Diputació de Barcelona que alhora és utilitzat pel manteniment de l'estructura dels equipaments, segons el conveni establert entre la Diputació i l'empresa concessionària.

Respecte al manteniment de la senyalització pròpia dels Parcs aquest és a càrrec de l'òrgan gestor dels diferents parcs. Cal destacar que durant l'any passat, el 2007, es va començar a canviar la senyalització direccional d'accés al Parc del Garraf i alguns plafons de benvinguda al Parc, sobretot els d'aquelles zones que disposaven de la senyalització antiga, i també la d'alguns equipaments com per exemple l'oficina del Parc del Garraf i Olèrdola, La Pleta, per tal d'adequar la senyalització a la nova de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona.

La recollida dels residus en els Parcs del Garraf Olèrdola i Foix és a càrrec d'una empresa privada. Concretament en el Parc del Foix ho fa l'empresa Transports Acosta, pagada pel Consorci del Parc. En els Parcs del Garraf i Olèrdola, l'empresa encarregada de la gestió és Besernet, SL⁷.

3.3 GESTIÓ AMBIENTAL DELS EQUIPAMENTS I SERVEIS

El manual d'Europarc de l'any 2005, en el seu apartat d'informació, tòpics i missatges transmesos, i en concret a través de l'indicador 25 de "*disposició en els equipaments d'un pla de gestió ambiental*" es detecta que la gran majoria d'equipaments dels Parcs del Garraf Olèrdola i Foix no disposen d'un sistema de gestió ambiental.

⁷ Me mòria de gestió del Parc del Garraf 2005.

Del conjunt dels tres parcs, només l'Escola de Natura Can Grau està en procés d'implantar un sistema de gestió ambiental de l'equipament i els serveis que ofereixen.

La resta d'equipaments dels parcs, disposen la majoria de mecanismes d'estalvi energètic, estalvi d'aigua, i la dotació de contenidors per la recollida selectiva dels residus. Alguns d'ells també exposen senyalització de sensibilització ambiental en els equipaments.

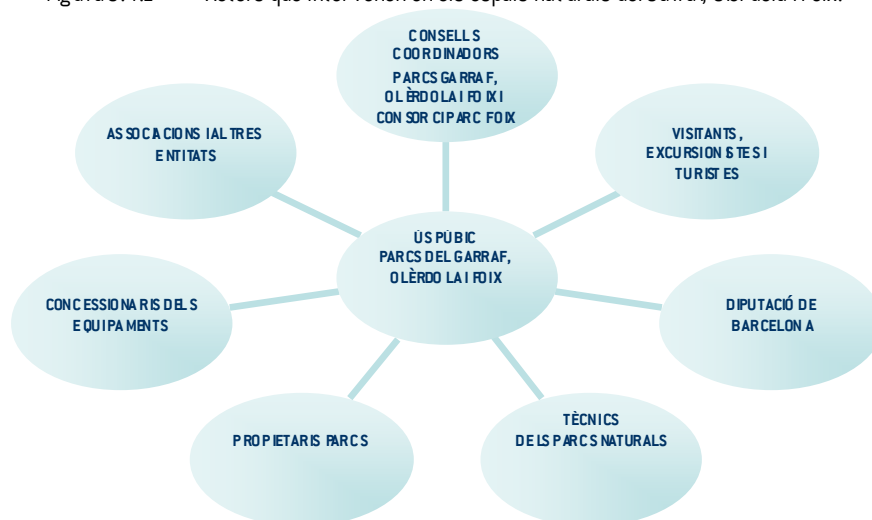
Per altra banda, alguns equipaments disposen de mecanismes propis de depuració de les aigües residuals com els equipaments de Vallgrassa, Can Grau i la Pleta amb depuradores biològiques. Els equipaments de Vallgrassa i Cal Ganxo, també disposen de mesures d'estalvi energètic i generació d'energia a través de fonts renovables, com plaques solars i inclús el darrer, té un llit de còdols utilitzat com a mecanisme de calefacció.

3.4 AGENTS IMPLICATS I MARCS DE COL·LABORACIÓ

3.4.1 INVENTARI I RELACIONS ENTRE ACTORS

L'ús públic dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix està vinculat a la interacció d'un conjunt d'actors de l'àmbit territorial en el que es troben circumscrits. Quan parlem d'actors parlem dels mitjans humans que interactuen en el territori dels espais naturals per obtenir uns interessos comuns sense deixar de banda la preservació dels valors naturals dels espais naturals protegits en els que es desenvolupen. En la figura següent es presenta de forma simplificada els diferents actors dins dels parcs naturals.

Figura 3.4.1 Actors que intervenen en els espais naturals del Garraf, Olèrdola i Foix.

Fon: Elaboració pròpia.

Les funcions dels diversos actors dins dels parcs són molt diferents, cal doncs fer un repàs de les funcions que tenen assignades. Només es destaquen aquelles més importants per a l'ús públic dins els Parcs.

- CONSELLS COORDINADORS DELS PARCS DEL GARRAF I OLÈRDOLA

Els consells coordinadors dels Parcs del Garraf i Olèrdola tenen la funció de garantir la participació i col·laboració en la gestió dels espais protegits, de les diferents administracions públiques amb competències específiques en aquest àmbit territorial i de les organitzacions professionals o específiques d'interès en la gestió dels espais naturals.

El Consell Coordinador del Parc del Garraf va ser constituït el 5 de març de 1987 i el Consell Coordinador del Parc d'Olèrdola va ser-ho el 15 de març de 1993.

Els Consells Coordinadors estan integrats per representants de la Diputació de Barcelona, dels consells comarcals i de cadascun dels ajuntaments de l'espai natural i dels Departaments d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, així com també de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Els representants dels ajuntaments implicats en el Consell Coordinador del Parc del Garraf són:

- L'Ajuntament d'Avingonet del Penedès
- L'Ajuntament de Begues
- L'Ajuntament de Castelldefels
- L'Ajuntament de Gavà
- L'Ajuntament d'Olesa de Bonesvalls
- L'Ajuntament d'Olivella
- L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes
- L'Ajuntament de Sitges
- L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Per altra banda, el Parc del Garraf disposa d'una comissió consultiva formada per representants de la Diputació de Barcelona, del Consell Coordinador i dels diferents col·lectius socials, econòmics, científics, culturals i conservacionistes interessats en la gestió de l'espai natural, amb la finalitat de garantir la participació de diferents col·lectius en la gestió de l'espai natural.

El Consell Coordinador del Parc d'Olèrdola el formen els següents ens locals:

- L'Ajuntament d'Olèrdola
- L'Ajuntament de Canyelles

- CONSORCI DEL PARC DEL FOIX I CONSELL COORDINADOR DEL PARC

El Consorci del Parc del Foix és un ens consorcial públic de caràcter local i de naturalesa associativa i institucional, que té per objecte l'ordenació, el desenvolupament i la gestió del Parc. Aquest ens està constituït per tres administracions locals:

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

- L'Ajuntament de Castellet i la Gornal
- L'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos
- La Diputació de Barcelona

El Consell coordinador del Parc agrupa tots els ens locals que formen el Consorci i és l'òrgan responsable de prendre les decisions que defineixen la seva gestió. El Consell està dotat d'una gerència, d'una secretaria tècnica, d'un equip directiu i tècnic i, entre d'altres, d'un cos de guardes ivigilants.

- **TÈCNICS DELS PARCS NATURALS**

Els òrgans gestors dels parcs tenen en la seva estructura administrativa les unitats de vigilància, de manteniment i obres, d'ús públic i educació ambiental i la unitat de patrimoni natural i paisatge. Aquestes quatre àrees interaccionen per al bon funcionament de l'ús públic dins els Parcs.

- **PROPIETARIS**

Els parcs són majoritàriament de propietat privada, fet que porta a que la gestió ha de passar pel consens amb la propietat. Així mateix els propietaris hauran de basar la gestió de les seves propietats segons la normativa establerta en els Plans Especials de Protecció dels espais naturals del Garraf, Olèrdola i Foix.

- **HABITANTS DELS MUNICIPIS QUE INTEGREN ELS PARCS NATURALS**

Els habitants dels municipis que formen part dels Parcs els utilitzen com una zona més de la ciutat o poble. Les urbanitzacions existents no només en els límits dels Parcs sinó també dins dels mateixos, sobretot en el Parc del Garraf, converteixen als parcs en les zones verdes de les mateixes; un gran espai de lleure sobretot per la població dels municipis en qüestió.

- **ASSOCIACIONS I ALTRES ENTITATS**

Centres excursionistes o associacions ecologistes que utilitzen els parcs com a escenari de les seves activitats de lleure i estudi. Al ser zones d'elevat interès natural hi ha una gran quantitat d'entitats que realitzen sortides i excursions.

- **VISITANTS O TURISTES**

Són els principals protagonistes de l'ús públic dels parcs i qualsevol espai natural. Estan especialment caracteritzats en l'apartat d'anàlisi de la demanda. Són aquells usuaris que reben la gestió de l'administració, poden o no formar part dels municipis dels parcs.

- **CONCESSIONARIS**

Empreses externes contractades per l'Administració per fer la gestió d'equipament durant un període de temps establert i unes condicions definides en el plec de condicions de la concessió i el contracte. Representen una part del braç executor de l'administració gestora, doncs concreten en accions i presència diària les directrius de planificació dels equipaments que aquesta du a terme.

A continuació es llisten els diferents concessionaris dels equipaments dels Parcs:

Taula 3.4.1 Concessionaris d'equipaments dels Parcs

Nom actor	Persona	Telefon	Equipament
Jafra Natura	-	627 978 569	Centre d'Informació la Sala
			Centre d'Informació Petít Casal de Begues
Fundació Catalana de l'Esplai/Associació Catalana Cases de Colònies	Marc Guilera	636 244 267	Escola de Natura Can Grau
ESPAIGARRAF, SL	Tòfol Tobal	938 143 189	Observatori Astronòmic del Garraf
Brancal d'Art, SL	Jordi Aligué	935 970 891	Vallgrassa. Centre experimental de les Arts
Cooperativa Can Pere, SCCL	Maruja i Anton	938 960 827	Granja Escola Can Pere
Quatre Passes Serveis Ambientals, SCP	Montse Jané i Anna Mascaró	938 186 928	Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural

Font: Elaboració pròpia a través de les entrevistes realitzades als equipaments

- AJUNTAMENT SI ENTITATS AMB CONVENI DE COL·LABORACIÓ

I pel que fa a les entitats amb conveni de col·laboració amb la Diputació de Barcelona, destaquen:

Taula 3.4.2 Entitats amb conveni de col·laboració amb Diputació de Barcelona

Nom actor	Equipament
Ajuntament d'Olesa de Bonesvalls i Federació Catalana d'Espeleologia	Centre de Documentació i Activitats Espeleològiques. Federació Catalana d'Espeleologia.
Ajuntament de Sitges	Centre d'Informació Casa del Terme
Ajuntament de Castelldefels	Centre d'Activitats Ambientals Cal Ganxo
Ajuntament de Gavà	Centre de Documentació dels Parcs del Garraf i Olèrdola. Gavà
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú	Centre de Documentació dels Parcs del Garraf i Olèrdola. Vilanova i la Geltrú
Ajuntament de Canyelles	Punt d'Informació de Canyelles
Ajuntament d'Olèrdola	Punt d'Informació d'Olèrdola
Ajuntament d'Olèrdola, Museu d'Arqueologia de Catalunya	Punt d'Informació del Museu d'Arqueologia de Catalunya
Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos	Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural

Font: Elaboració pròpia a través de les entrevistes realitzades als equipaments

3.5 SEGURETAT AL PARC

Segons el manual d'Europarc de l'any 2005, s'entén per seguretat, la qualitat de les activitats, serveis i equipaments d'ús públic per les que el perill, el risc o el dany que pot patir el visitant durant la seva pràctica és nul o inexistent. La seguretat té dos components:

- Prevenció de contingències, aplicable tant a equipaments com a activitats o programes
- Protocols per contratemps i emergències

3.5.1 PREVENCIÓ DE CONTINGÈNCIES

Pel que fa la prevenció, els parcs tenen engegades diferents iniciatives per eliminar perills concrets de certs punts emblemàtics.

3.5.1.1 INFORMACIÓ I SENYALITZACIÓ

Un dels objectius prioritaris del Pla de Senyalització del Parc és que els residents i usuaris el reconguin com a tal, i s'adonin que són en un espai protegit. El Parc ha senyalitzat les vies principals de circulació per l'interior dels parcs, així com els indrets d'interès general, per tal d'informar als visitants i conduir-los prioritàriament cap a les àrees de lleure: La Marina, la Sentiu, Can Roca, el Pinar, a Olesa de Bonesvalls, a Begues, etc.

Per tal de prevenir possibles riscos i per garantir la informació, el Parc del Garraf ha disposat d'una senyalització concreta pels avencs presents sobretot a la part est del Parc, ja que es tracta d'una zona a on n'hi ha forces. Concretament ho ha senyalitzat amb fites a on s'indica la profunditat de cada un d'ells i també amb faristolos a on s'indiquen les zones on existeixen més quantitat d'avencs.

En el Parc del Foix, és el Consorci el que s'encarrega de la senyalització del Parc i el seu manteniment.

3.5.1.2 COMUNICACIONS

Com a mesura de seguretat i comptant amb que gran part de la població pot tenir accés a un telèfon mòbil, que hi hagi cobertura és una mesura de seguretat en cas d'accident o en cas de que algú es perdi.

Per altra banda tots els equipaments han de tenir algun mitjà de comunicació, de manera que aquells que no tinguin telèfon ni cobertura de mòbil, haurien de tenir com a mínim una emissora de ràdio.

Pràcticament tots els equipaments dels tres parcs disposen de línia telefònica, excepte l'observatori d'aus del Pantà del Foix que, altrament disposa de cobertura de telèfon mòbil. De totes maneres, cal destacar que existeixen forçes punts en els Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix on la cobertura de mòbil és pràcticament inexistent.

3.5.1.3 RISCOS NATURALS

Els principals riscos naturals dels Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix són els incendis forestals. Cal destacar el programa específic de prevenció d'incendis forestals dels tres parcs, amb normativa específica per a la regulació dels usos, com per exemple la prohibició de fer foc excepte en els llocs habilitats per fer-ho.

Anualment, l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona, conjuntament amb els ajuntaments inclosos dins dels àmbits dels Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix, desenvolupen el pla de vigilància i prevenció d'incendis, que consisteix en incrementar la vigilància durant el període de major risc d'incendi forestal.

A part dels objectius propis de les tasques de vigilància i guaita, la presència en el territori d'aquest personal té la finalitat d'informar i persuadir als visitants i usuaris dels parcs de possibles negligències en què puguin incorrer fent los coneixedors de la prohibició de fer foc.

La campanya de prevenció s'organitza en una única fase, de mitjans de març a mitjans de setembre, durant la qual funcionarà tot el dispositiu. Durant els primers dies, es du a terme la formació del personal contractat mitjançant la col·laboració dels bombers de la Generalitat de Catalunya i la Creu Roja.

L'operatiu contra incendis està format per 30 persones pels Parcs del Garraf i Ollèrdola entre vigilants del territori, guaites, conductors i acompanyants i controladors de ràdio. Permanentment i de manera rotativa, hi ha un tècnic de guàrdia amb les funcions d'atendre les incidències que generi el desenvolupament del Pla de vigilància i prevenció. I 10 persones pel Parc del Foix. 5 guaites en 3 punts fixos i com a suport de la patrulla mòbil, 5 vigilants informadors, distribuïts en vehicles, un remolc equipat de 400 litres i un vehicle pick-up amb una bóta equipada de 400 litres.

Per a més eficàcia els operatius contra incendis es coordinen amb altres operatius de parcs veïns, així com el dispositiu del cos d'Agents Rurals, les patrulles d'intervenció immediata de la Generalitat de Catalunya, patrulles de les proteccions civils de Mossos d'Esquadra i del SEPRONA de la Guàrdia Civil i altres dispositius de vigilància.

3.5.1.4 CARRETERA I PAS DE VEHICLES

Les principals carreteres dels Parcs han d'estar correctament senyalitzades i amb les balles de seguretat adequades. Per aconseguir-ho cal que els òrgans gestors dels Parcs negociïn amb l'administració competent tenint en compte la titularitat (Diputació de Barcelona, Direcció General de Carreteres).

És important que hi hagi una senyalització correcta dels equipaments i dels aparcaments per tal d'evitar maniobres brusques dels vehicles que hi volen accedir.

Igualment cal protegir els vianants en aquells espais entre els aparcaments i els equipaments i principals accessos a la xarxa d'itineraris.

I per últim, destaca la senyalització dels passos de vianants de La Pleta i el Puig del Martell, ambdós zones de major concurrència del Parc. Per altra banda, s'està considerant posar moderadors de velocitat i algun pas de vianants amb contraguarda en la zona de l'equipament de Vallgrassa, ja que darrerament s'han produït fortes atropellaments d'aviatons. El mateix cas es dona en la carretera principal que porta al Pantà de Foix, al Parc de Foix.

3.5.2 PROTOCOLS PER EMERGÈNCIES

La majoria d'equipaments del Parc del Garraf, Olèrdola i Foix disposen d'un pla de seguretat que contempla la dotació del material necessari en cas d'incendi o d'una situació d'emergència com el nombre d'extintors o bé la senyalització de les sortides d'emergència. Tot i així, hi ha algun equipament dels parcs que no disposa d'aquest pla de seguretat.

3.6 FORMACIÓ, EDUCACIÓ AMBIENTAL I VOLUNTARIAT

3.6.1 FORMACIÓ

La formació del personal que està en els equipaments que funcionen com a punts d'informació dels Parcs és bàsicament a càrrec de les empreses concessionàries que s'encarreguen de l'organització d'activitats i itineraris pels Parcs, concretament Jafra Natura, Tríade, Serveis Culturals, i Quatre Passes Serveis Ambientals, SCP.

Cal destacar que l'any 2007 es va iniciar un pla de formació comú a tota la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona per a tots els informadors que es dediquen a donar informació als visitants dels parcs, és a dir, totes aquelles persones que treballen en els punts i centres d'informació dels parcs.

3.6.2 VOLUNTARIAT

Els Parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix no organitzen activitats de voluntariat pròpiament però sí que donen cabuda a iniciatives de voluntariat per part d'empreses, escoles i/o associacions que hi estan interessades. Alguns d'aquests grups contacten amb els parcs per tal de poder portar a terme alguna iniciativa de voluntariat.

Així mateix, existeix el grup de voluntaris del Cercle d'Amics dels Parcs Naturals, entitat amb deu anys d'història, que també s'encarrega de realitzar aquest tipus d'accions en els diferents Parcs de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Les accions més comunes que es realitzen per part de grups de voluntaris són la plantació d'arbres, la poda i neteja, així com la restauració de marges de pedra seca, barraques de vinya i pous. Totes aquestes accions de caire pedagògic, també estan vinculades al pla de gestió forestal dels Parcs i són coordinades pel director del Parc, el tècnic d'ús públic, i el biòleg.

3.7 RECURSOS HUMANS

3.7.1 OFICINA TÈCNICA DEL PARC

L'oficina del Parcs del Garrafi Olèrdola, La Pleta compta amb un total de 25 persones per a les diferents funcions tècniques necessàries dins dels Parcs. En el camp de l'ús públic hi ha una persona responsable a temps parcial.

A continuació s'explica l'organització interna de l'equip tècnic d'aquests Parcs amb les funcions repartides per cada unitat, les persones que hi treballen i l'organigrama.

- Unitat de gerència. S'encarrega de dirigir el parc, assistint a les reunions ordinàries del consell coordinador del Parc.
- Unitat d'ús públic. En la que trobem la figura de tècnic d'ús públic del parc, és la que s'encarrega de gestionar l'afluència dels visitants establint programes i mesures per tal de facilitar l'estada de l'usuari en l'espai natural.
- Unitat de vigilància. Encarregada de la vigilància de l'espai natural, informant de possibles incidències que s'observin al llarg de la jornada. En aquesta unitat també s'inclouen les feines de vigilància per la prevenció d'incendis.
- Unitat de conservació del medi natural. S'encarrega de fer els estudis corresponents en el parc per la preservació d'aquests valors en el temps i en l'espai.
- Administració i gestió. S'encarrega de la gestió del parc en general i de la secretaria del Parc.
- Manteniment. S'encarrega del manteniment dels equipaments del Parc.

Taula 3.7.1 Equip tècnic dels Parcs del Garrafi Olèrdola

Àrea	Càrrec	Persones
Direcció	Director territorial	Xavier Rogé
	Director del parc	Santi Llacuna
Ús públic	Tècnic d'ús públic	Josep Canals
Guarderia	Cap d'Unitat	Francesc Boil
	Guardes	8 persones
	Guardes d'estiu	2 persones
Patrimoni natural i paisatge	Tècnic en conservació (biòleg)	Josep Torrentó
Gestió, obres i serveis	Tècnics de gestió, obres i serveis	Josep Torrentó i Glòria Villena
Administració	Administrativa	Susanna Pruna
	Subalterns	2 persones

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAINATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Àrea	Càrrec	Persones
Manteniment	Encarregat	Joan Valls
	Personal	4 persones
Tot al		25 persones
Personal contractat temporalment pel Pla de prevenció i vigilància d'incendis forestals		40 persones
Personal vinculat	A les empreses concessionàries	11 persones
	Als equipaments en règim de conveni	5 persones

Font: Memòria del Parc del Garraf, 2006.

Pel que fa al Parc del Foix, disposa d'un total de 10 persones per a la gestió del Parc, alguns d'ells comuns als Parcs del Garraf i Olèrdola com el director territorial, el tècnic d'ús públic i el biòleg:

Taula 3.7.2 Equip tècnic del Parc del Foix

Àrea	Càrrec	Persones
Direcció	Director territorial	Xavier Roget
Ús públic	Director del parc	Pau Mundó
Guàrdia	Tècnic d'ús públic	Josep Canals
	Guardes	3 persones
Patrimoni natural i paisatge	Tècnic en conservació (biòleg)	Josep Torrentó
Administració	Administrativa	Montse Mercadé
Manteniment	Personal de la Diputació de Barcelona	2 persones
Tot al		10 persones

Font: Memòria del Parc del Garraf, 2006.

3.7.2 EQUIPAMENTS

Els equipaments gestionats a través de concessionaris o bé a través de convenis amb els Ajuntaments dels municipis tenen també personal destinat en els diferents punts d'informació o centres de visitants. A continuació s'especifica el personal i la dedicació de cada un dels equipaments que trobem als Parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix:

Taula 3.7.3 Personal dels equipaments i dedicació

Equipament	Tipus contracte	Personal i dedicació
PARC DEL GARRAF		
Centre d'Informació Petit Casal de Begues	Concessió	2 persones responsables i 2 informadors a temps parcial (caps de setmana i festius de 10-14h)
Centre de Documentació i Activitats Espeleològiques. Federació Catalana d'Espeleologia	Conveni	1 informador a temps parcial (dimecres de 10-13h i caps de setmana i festius de 10-14h)

Equipament	Tipus contracte	Personal i dedicació
PARC DEL GARRAF		
Centre d'Informació Casa del Terme	Conveni	1 responsable de promoció econòmica i 1 informador a temps parcial (dimarts a divendres de 9-14h i caps de setmana i festius al matí)
Centre d'Informació la Sala	Concessió	2 persones responsables i 3 informadors a temps parcial (caps de setmana i festius de 10-14h)
Punt d'Informació Turisme de Sitges	Conveni de monitoratge	Jornada completa i caps de setmana tancat.
Granja Escola Can Pere	Concessió	3 persones a temps complet
Punt d'informació del Centre d'Activitats Ambientals Cal Ganxo	Existeix un conveni però no s'està portant a terme	3 persones entre setmana. Tancat els caps de setmana
Escola de Natura Can Grau	Concessió	10 persones màxim a temps parcial, en funció de la demanda
Observatori Astronòmic del Garraf Vallgrassa. Centre Experimental de les Arts	Concessió	1 persona. Visites concertades
Centre de Documentació dels Parcs del Garraf i Olèrdola. Gavà	Concessió	1 persona a temps parcial (matins de dimarts a diumenge)
	Conveni	2 persones a temps complet (dilluns a divendres de 10-14h i de 17-20h). Tancat els caps de setmana
Centre de Documentació dels Parcs del Garraf i Olèrdola. Vilanova i la Geltrú	Conveni	2 persones a temps complet (de dilluns a diumenge de 10-20h, excepte dimarts de 16-20h)
Museu de Gavà	Conveni	De dimarts a dissabte jornada completa i diumenges i festius, matins (d'11-14h)
PARC D'OLÈRDOLA		
Punt d'Informació de Canyelles	Conveni	1 persona a temps parcial (de dilluns a dissabte de 10-14h)
Punt d'Informació d'Olèrdola	Conveni ⁸	1 persona a temps parcial (de dilluns a divendres de 8-15h)
Punt d'Informació del Museu d'Arqueologia de Catalunya	Conveni Diputació, Generalitat, MAC i Ajuntament Olèrdola	1 responsable, 2 auxiliars administratius i 1 subalterna temps complet

⁸ El conveni establert entre la Diputació de Barcelona i els punts d'informació de Canyelles i Olèrdola ha finalitzat recentment i es troba en procés de renovar-se.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAINATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Equipament	Tipus contracte	Personal i dedicació
PARC DEL FOIX		
Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural	Conveni	2 persones a temps parcial (dimarts a divendres de 9-14h i dimarts de 17-20h)
Centre de Documentació del Parc del Foix	Conveni	2 persones a temps parcial (dilluns a dissabte de 15,30-20,30h) i dimecres matins de 10-13h

Font: Elaboració pròpia a partir de les entrevistes realitzades als equipaments dels Parcs.

3.8 FINANÇAMENT

Comentario [11]: DEMANAR PRESSUPOSTS PÚBLIC JOSEP CANALS

El pressupost del Parc del Garraf l'any 2006 va ser de 1.805.029,00 €, i el destinat al Parc d'Olèrdola l'any 2005 va ser de 178.667,08 €. Aquests pressupostos es desglossen en els capítols següents:

Taula 3.8.1 Pressupost Parc del Garraf

Capítol	Element	Quantitat (€)
1	Personal	740.149,00
2	Despesa ordinària	322.861,00
4	Transferències	352.780,00
6	Inversions	378.331,00
7	Transferències per a inversions	10.906,00

Font: Òrgan Gestor del Parc

Taula 3.8.2 Pressupost Parc d'Olèrdola

Capítol	Element	Quantitat (€)
1	Personal	20.000,00
2	Despesa ordinària	10.596,00
4	Transferències	47.062,64
6	Inversions	21.674,90
7	Transferències per a inversions	79.333,54

Font: Òrgan Gestor del Parc

Al no estar desglossat el pressupost en partides, el percentatge d'aquest destinat a l'ús públic és gairebé impossible de saber. En tot cas, es recomanaria que, ja que s'elabora la memòria de gestió, s'establissin els criteris per a designar les partides corresponents a l'ús públic i les que no ho són, així es podria analitzar aquest a data d'art el seguiment del Pla.

El pressupost total del Parc del Foix és d'uns 400.000 € que es desglossa en les mateixes partides. En aquest cas no existeix una partida concreta per a l'ús públic del Parc. Aquestes partides pressupostàries són aprovades pel Consorci del Parc.

4 ELS EQUIPAMENTS I ELS SERVEIS PRIVATS

Al llarg de l'extensió dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix existeix una oferta d'equipaments privats de restauració, allotjament, equipaments culturals i àrees d'esplai en els diferents municipis que formen part dels tres Parcs.

4.1 EQUIPAMENTS DE RESTAURACIÓ

En els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix existeix una total de 31 equipaments de restauració, entre restaurants, cellers i productors artesanals. A continuació s'enumeren els principals que es troben recollits en el Parc a Taula dels Parcs.

4.1.1 EL PARC A TAULA

El Parc a Taula és un programa cultural promogut per la Diputació de Barcelona, en què participen diversos restaurants (Taula 4.1.1), bodegues (Taula 4.1.2) i productors artesanals de les poblacions vinculades geogràficament amb els Parcs, concretament les poblacions de les comarques de l'Alt Penedès, el Garraf i el Baix Llobregat. L'objectiu del Parc a Taula és oferir plats elaborats específicament amb productes dels Parcs, cuinats per mans expertes.

Cal destacar que el Parc del Foix va iniciar el Parc a Taula la temporada 2007-2008, pel que les dades de què es disposa han estat facilitades per l'òrgan gestor del Parc i fan referència a la voluntat d'incorporar diferents restaurants al Parc a Taula.

Taula 4.1.1 Restaurants adscrits al Parc a Taula, Temporada 2007-2008

Municipi	Restaurant	Dades bàsiques
Bages	El Cellar d'en Sadurní	Masia Can Sadurní Tel. 936 390 161 i Fax. 936 390 161 A/e: info@montautesadurni.com i www.montautesadurni.com Horari: divendres 20,30 a 1h; dissabtes i diumenges de 12 a 16h.
	La Cantina di Bacco	Major, 44 Tel. 936 391 933 A/e: cantinadibacco@mixmail.com Horari: 13 a 15,30 i de 20 a 23,30h; dilluns tancat.
	Restaurant Pi Gros	Ctra. de Gavà a Avinyonet, 103 Tel. 936 390 107 i A/e: pigros103@gmail.com
Olesa de Bonesvalls	El Cellar	Fitó, 20 Ctra. de Gavà a Avinyonet, km 20 Tel. 938 984 043 Horari: divendres, de 21 a 23,30h; dissabte, de 9 a 16h i de 21 a 23,30h; diumenge, de 9 a 16h; dies feiners, obert

Municipi	Restaurant	Dades bàsiques
		exclusivament per a grups.
Castelldefels	La Canasta	Pg. Marítim, 197 Tel. 936 656 857 Aé: info@restaurantelacanasta.com Web: http://www.restaurantelacanasta.com Horari: de dilluns a diumenge de 13 a 16h i de 20 a 24h
	La Gioconda	Pg. Marítim, 177 Tel. 936 645 107 Horari: de dilluns a diumenges de 13 a 16,30h i de 20 a 24,30h
	Restaurant Torre Barona	Gran Hotel Rey Don Jaime Av. de l'Hotel, 22 Tel. 936 651 300 i Fax 936 645 151; donjaime@grup-soteras.com i web: www.grup-soteras.com
Olivella	Restaurant Hostal Les Piques	Av. de Turíols, s/n Urbanització Les Colines d'Olivella Tel. 938 968 180 i Fax 938 968 159 Aé: joanpiques@yahoo.es Web: http://www.posadapiques.com Horari: divendres i dissabte de 13 a 16 i de 21 a 23:30 h; diumenge de 13 a 16 h. De dilluns a dijous tancat, excepte festius i encàrrecs per a grups.
Olèrdola	Masia Segarrulls	Carretera C-15, km 10,200 Puja da al Castell d'Olèrdola, s/n 938 903 799 937 431 459 restaurant@masiasegarrulls.com www.masiasegarrulls.com De dimarts a diumenge, de 13 a 16 h i dissabte, de 20,30 a 24 h. Dilluns tancat
	La Posada de Sant Pere	Sant Pere, 20 938 921 399 i 938 180 852 joanpiques@yahoo.es www.posadapiques.com De dilluns a divendres, de 10 a 16 h, dissabte, de 9 a 16 h i de 21 a 23,30 h i diumenges i festius, de 9 a 16,30 h

Font Parca Taula, 2007-2008.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Taula 4.1.2 Cellers adscrits al Parc a Taula, Temporada 2007-2008

Municipi	Cellers	Dades bàsiques
Avinyonet del Penedès	Artcava	Masia Can Batlle Tel. 670 671 658 i 938 970 228 info@artcava.com Web: http://www.artcava.com Horari: laborables, totes les tardes de 16 a 19h; caps de setmana i festius obert al matí.
	Celler Can Ràfols dels Caus	Can Ràfols dels Caus, s/n Tel. 938 970 013 i Fax. 938 970 370 A/e: canrafolsdelscaus@canrafolsdelscaus.com Web: http://www.canrafolsdelscaus.com Horari: visites concertades
	Vins i Caves Cuscó Berga	Carrer Esplugues, 7 Les Gunyoles Tel. 938 970 164 i Fax. 938 970 563 A/e: cuscoberga@cuscoberga.com Web: http://www.cuscoberga.com
Begues	Caves Montau de Sadurní	Masia Cal Sadurní Tel. 936 390 161 A/e: info@montaudesadurni.com Web: http://www.montaudesadurni.com
Olesa de Bonesvalls	Caves Tutusaus	Pl. de la Creu, s/n Tel. 938 984 155 A/e: cavestutusaus@hotmail.com
Olivella	Masia la Fassina	Masia La Fassina, s/n. Tel. 637 775 894 i Fax 937 432 291 A/e: pilarfassina@naturalezasalvajes.com
Sant Pere de Ribes	Bodegas Artesanales del Penedès	Finca la Masiet a Tel. 938 963 829
	Can Ramon, Viticultors del Montgrós	Masia Can Ramon, s/n Tel. 938 151 245 / 667 517 659 i Fax. 938 157 002 A/e: finca.canramon@yahoo.es Web: http://www.canramon.biz Horari: trucar per concertar visites Urbanització Torre del Veguer, s/n Tel. 938 963 190 A/e: torre del veguer@torre del veguer.com Web: http://www.torrede l veguer.com
	Torre del Veguer	
Sant Pere de Ribes	Vega de Ribes	Masia La Serra Camí del Montgrós, 18 Tel. 938 960 024 i Fax. 938 960 024 A/e: vegaribes@troc.es Web: http://www.vega deribes.com Horari: trucar per concertar visites o durant caps de setmana

Municipi	Cellers	Dades bàsiques
Sitges	Abelles del Mas Quadrell	Mas Quadrell, s/n Apartat de Correus 175 Tel. 937 432 129 i Fax. 937 432 081
Olièrdola	Aula de la Vinya i el Vi	Ctra. a Olivella, km. 1,5 Sant Pere de Molanta Tel. 666 771 308 i Fax 938 181 663 A/e: auladelvi@hotmail.com Horari: obert de dijous tarda a diumenge matí
	Finca Valldosera	Masia les Garrigues Urbanització Can Trabal Tel. 938 143 047 A/e: general@fincavalldosera.com Web: http://www.fincavalldosera.com Horari: dissabtes de 10 a 14h
	Finca Viladellops	Celler Gran Tel. 938 188 371 A/e: viladellops@viladellops.com Web: http://www.viladellops.com

Font: Parca Taula, 2007-2008

Cal destacar per últim els productors artesanals presents en alguns dels municipis que són:

- Can Pere de la Plana

Situat a Sant Pere de Ribes. Fan elaboració artesanal de formatges de cabra i mel i ho compaginen amb les activitats de la Granja Escola Can Pere.

- Salvador Mallofó

Elaboren mel del Garrafies localitzada al municipi de Sitges.

I al municipi de Vilanova i la Geltrú destaquen diferents productors artesanals:

- Cansaladeria i xarcuteria Aurora Terés
- Cansaladeria i xarcuteria Martínez
- Fruites i verdures Montse
- Mar Endins
- Sinya Sant Gervasi

4.2 EQUIPAMENTS D'ALLOTJAMENT

Per la seva relació amb l'entorn i el medi natural cal destacar diferents equipaments dedicats a l'allotjament en els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix tots ells de titularitat privada:

Tipus allotjament	Nom	Parc
Turisme rural	Masia Rural Ca l'Almirall de la Font	Garraf
	Masia Rural Can Ramonet	Garraf
	Mas Pigot	Foix
	Casa Rural Ca l'Helena	Foix
Albergs	Alberg del Corral Nou	Garraf
Hotels, hostals i pensions	Hostal Eduard	Garraf
	Hotel Palou	Garraf
	Hotel de muntanya Els Sumidors	Garraf
	El Pinar	Olèrdola
Casa de colònies	Can Foix	Foix

Font: pàgina web dels Parcs de l'Garraf i Olèrdola.

4.3 EQUIPAMENTS CULTURALS

L'equipament cultural de major concurrència dins del Parc del Garraf és el **monestir budista** que es troba situat a la Plana Novella. Aquest monestir realitza diferents activitats culturals entre les que cal destacar les visites guiades pels monjos de la comunitat al museu Palau Novella, on es mostra el patrimoni d'una família d'indians i l'exposició d'art i cultura tibetans; per altra banda, es proposen tallers de ioga, relaxació i meditació i la possibilitat de gaudir d'un entorn idoni del monestir, situat al bell mig del Parc.

Per altra banda, destaca el **Centre de Documentació i Activitats Espeleològiques de la Federació Catalana d'Espeleologia** que està ubicat en el centre cívic d'Olesa de Bonesvalls. Aquest fons documental especialitzat en espeleologia disposa d'una quantitat important d'exemplars sobre la temàtica de l'espeleologia, amb més de 1000 exemplars de Catalunya i la resta d'Espanya i importants col·leccions de revistes espeleològiques internacionals. Entre altres serveis i activitats, també acull l'exposició permanent de 'El Garraf, bressol de l'espeleologia catalana'.

4.4 ÀREES D'ESPLAI

Com a altres equipaments privats destaquen les àrees d'esplai privades que es troben bàsicament en els Parcs del Garraf i Oller dola i que són:

	MUNICIPI	MOBILIARI	PARC
Àrea de pícnic Can Roca	Castelldefels	Amb servei de bar	Garraf
Àrea privada de Begues	Begues	Venda de llenya i lloguer de graelles, servei de bar, parc infantil, camp d'esports, etc.	Garraf
Àrea privada Olesa de Bonesvalls	Olesa de Bonesvalls	Venda de llenya i lloguer de graelles, servei de bar, parc infantil, camp d'esports, etc.	Garraf
Àrea privada Casa de colònies del Pinar	Canyelles	Disposa de barbacoes	Oller dola

Font: pàgina web de ls Parcs del Garraf i Oller dola.

5 SISTEMA DE QUALITAT. INSTRUMENTS I PROCEDIMENTS DE CONTROL DE QUALITAT

El Parc del Garraf ha obtingut la certificació del Sistema Integral de Qualitat Turística Espanyola en Destinació (SICTED) en la gestió de l'ús públic.

El SICTED és un sistema promogut per la Secretaría General de Turismo del Ministerio de Industria, Turismo y Comercio i la Federación Española de Municipios y Provincias, que pretén impulsar la qualitat en les destinacions turístiques, harmonitzar els nivells sectorials afavorint les actuacions integrals en les destinacions a llarg termini, i reforçar el teixit empresarial.

Aquest sistema de qualitat SICTED en la gestió de l'ús públic ofereix als participants formació i assessorament per treballar amb uns estàndards de qualitat i suposa protocolitzar els sistemes de treball perquè siguin més eficients i millorin de forma continuada la gestió i la relació amb els visitants.

Per altra banda, l'objectiu a mig termini dels Parcs del Garraf i Olèrdola és implantar la certificació Q de qualitat, que ja tenen altres parcs de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona com el Parc Natural del Montseny, el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac i el Parc Nacional d'Aigües d'Estretes i l'Estany de Sant Maurici.

La norma Q de qualitat de l'ús públic dels espais naturals de l'Estat espanyol, promoguda per EUROPARC-Espanya i el Ministerio de Economía mitjançant la Subdirección General de Calidad e Innovación Turística, estableix els requisits que han de complir les instal·lacions i els serveis d'ús públic oferts en els espais naturals protegits per participar en el Sistema de Calidad Turística Espanyola.

5.1 MESURES DE QUALITAT APLICADES EN EL PARC

Actualment els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix disposen de dos elements de control de la qualitat, la bústia de queixes i suggeriments i el seguiment de les incidències, per a la satisfacció dels usuaris:

- Bústia de queixes i suggeriments. En tots els equipaments excepte les àrees d'esplai hi ha un sistema de recollida de queixes i suggeriments. El protocol és que el mateix equipament les reculli i les fa arribar a l'òrgan gestor del Parc.
- Seguiment d'incidències. Les incidències que són recollides per la guàrdia dels Parcs són trameses a l'Oficina dels Parcs per al seu posterior seguiment.

6 CONCLUSIONS: POTENCIALITATS I LIMITACIONS DE L'OFERTA

6.1 POTENCIALITATS I LIMITACIONS DE L'OFERTA D'ÚS PÚBLIC

Element	Potencialitats Oferta	Limitacions Oferta
Recursos	- La riquesa natural del Parc dóna un escenari amb una gran quantitat de recursos per a l'ús públic, que fan d'elements d'atracció sobre els seus visitants. - Principals recursos a destacar: paisatge, castells, pous de calç, masies, avencs... I concretament el pantà del Parc del Foix. - Existeix una gran diversitat de punts emblemàtics del paisatge que són utilitzats com a miradors dels Parcs del Garraf i Olèrdola.	- La zona és molt susceptible al risc d'incendi, que pot ser agreujat per falta freqüentació. - El paisatge està subjecte a grans pressions pertorbadores en alguns punts dels Parcs.
Vialitat i accessos	- Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix disposen d'una xarxa viària principal ben comunicada amb les diferents poblacions del voltant. - En els tres Parcs el Pla Especial regula l'accés motoritzat a pistes. - Destaca el tríptic informatiu de regulació de la circulació motoritzada. - Existeixen itineraris a peu d'accés als Parcs senyalitzats segons la FEEC.	- L'accés per la part est al Parc del Garraf és molt limitat degut a la orografia escarpada de la zona. - Manca de transport públic d'accés als Parcs. - Molts dels senders marcats segons el sistema de la FEEC estan pendents d'homologació.

Element	Potenci als Oferta	Limit ad ons Oferta
Equipaments públics	- Existència de programes d'educació ambiental comuns a tota la Xarxa de Parcs (Viu El Parc, Coneguem els nostres Parcs i Cercle d'Amics dels Parcs Naturals) - Importància de programes culturals com Poesia als nostres Parcs i l'equipament cultural de Vallgrassa. - Reorientació del Pla d'Informació cap a activitats d'educació ambiental. - Àmplia distribució dels Punts i Centres d'Informació als Parcs del Garraf i Olerdola idònia per a la informació als visitants. - Importants equipaments d'educació ambiental municipals amb llarga tradició en el Parc (Can Grau, Cal Ganxo, i el Molí del Foix). - Existeix una oferta important d'itineraris guiats des dels equipaments dels Parcs del Garraf, Olerdola i Foix.	- Tot i que un dels principals recursos és el paisatge, manca un condicionament de les zones de mirador dels Parcs del Garraf i Olerdola. - Dèficit de xarxa d'aparcaments condicionada a llarg dels Parcs del Garraf, Olerdola i Foix. Existeixen 4 aparcaments propis del Parc del Garraf i en canvi hi ha alguns espais i esplanades on els vehicles hi estacionen. - Poca coordinació de l'òrgan de gestió amb els gestors dels punts d'informació. - Alguns dels equipaments d'informació estan tancats els caps de setmana o bé només treballen dissabtes. - La xarxa d'itineraris dels Parcs no està del tot senyalitzada i cal la seva homologació segons la FEEC. - Tot i que existeix una gestió ambiental dels equipaments, aquesta no està organitzada a través de plans d'ambientalització. - El Centre de Serveis la Marina no té la seva activitat legalitzada i per aquest motiu roman tancat al públic.
Publicacions	Els Parcs del Garraf, Olerdola i Foix disposen de publicacions en diferents formats.	- Dificultats en la distribució de les publicacions dels Parcs a alguns equipaments. - Els tríptics interpretatius dels itineraris estan només en un sol idioma, el català. - Dèficit de material divulgatiu audiovisual dels Parcs.

PLA D'ÚS PÚBLIC DELS PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX
B. DIAGNOSI DE L'ÚS PÚBLIC A L'ESPAI NATURAL: ELEMENTS I CONDICIONANTS

Element	Potencialitats Oferta	Limitacions Oferta
Agents implicats	- Relació directa en la gestió del Parc del Garraf Olèrdola entre tots els municipis gràcies al Consell Coordinador d'aquests parcs i al Parc del Foix, gràcies al Consorci i Consell Coordinador del Parc. - Relació existent amb la Federació Catalana d'Espeleologia.	- Manca de coordinació del Parc amb les entitats dels convenis dels punts d'informació i manca de controls sobre el seu compliment. - Manca de relació amb els principals agents socials dels Parcs.
Seguretat	- Existència del Pla de vigilància i prevenció d'incendis forestals dels Parcs. - Existència del tríptic informatiu preventius. - Existència de senyalització d'emergència en els diferents equipaments dels Parcs. - Senyalització sistemàtica dels avencs i coves propers a les zones més visitades. - Bústia de suggeriments i seguiment d'incidències a les Oficines dels Parcs i als equipaments dels Parcs.	- Falta de plans d'emergència en els equipaments dels Parcs. - Falta de mesures de seguretat en punts de creuament d'itineraris amb les carreteres. - Cobertura escassa de telefonia mòbil en algunes zones dels Parcs.
Qualitat	Els Parcs del Garraf Olèrdola tenen prevista la seva homologació a través del Sistema Integral de Calidad Turística en Destino [SICTED].	No hi ha cap sistema implantat que garanteixi la qualitat de l'ús públic i el turisme en els Parcs.
Recursos Humans	- Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix disposen d'un tècnic per a l'ús públic compartit amb tota la Direcció Territorial Occidental. - Gairebé tots els equipaments d'informació compten amb personal presencial durant els caps de setmana. - S'ha començat a fer formació comuna a tots els informadors de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.	- El tècnic responsable de l'ús públic només té dedicació a temps parcial. - La formació del personal no es realitza de forma unificada. - No tots els equipaments d'informació estan oberts els caps de setmana, dies de més afluència.

Element	Potenci als Oferta	Limitacions Oferta
Finançament	No s'ha pogut fer una valoració sobre el finançament ja que no se sap la quantitat de pressupost destinada a ús públic.	
Equipaments privats	- Gran oferta d'equipaments privats als Parcs del Garraf, Ollèrdola i Foix. - Existència del Parc a Taula com a eina de dinamització del sector privat. - La majoria d'equipaments privats són restaurant i cellers. - Existència d'equipaments privats amb pernoctació, majoritàriament al Parc del Garraf una casa de colònies al Parc d'Ollèrdola i una altra al Parc del Foix.	Poca vinculació dels equipaments privats a la gestió dels Parcs.

Comentari [12]: PENDENT DEL QUE ENS FACILITI EL JOSEP CANALS